

Henüz ismi konmamış bir macera romanı denemesi...

Ruşen Eşref YAZGAN

Ankara

Aralık 2013

BİR

Soğuktan ama soğutulduğu için değil. Yer yer küflenme emareleri gösteren, iyi izole edilmemiş duvardaki lekeler toprağa süzülen karın soğuşunu içeriye taşıyordu. On dakika önce ikinci kattaki başhekim muavininin penceresinden güneşli bahar gökyüzünü seyredirken içini ısıtan neşenden eser kalmamıştı. Oldum olası hoşlanmadığın zemin altı katta olmanın yarattığı tedirginliğe ilaveten küf, rutubet ve soğuk, içindeki sıcaklığı çekip almış, huzursuz bir ruh halini yerleştirmişti yerine. Çürüyen dokulardan yayılan, rutubetle yoğunlaşan, formaldehitin dahi bastıramadığı o tatlımsı koku; loş koridorda uzayan, kısalan, yön değiştiren gölgen ve yankılanan kendi ayak sesin huzursuzluğunu daha da artırıyordu. Sana kalsa hiç inmezdin buraya ama mecburdun.

-.-

Geçen Pazartesi sabahı kahvenden henüz birkaç yudum almıştın ki bölüm başkanı odasına çağırdığında, "Peki, efendim," deyip ahizeyi yerine koyarken hayli şaşırmıştın. Bölüm başkanı BB pek muhatap olmazdı asistanlarla. Son on iki yıldır hiçbir özgün çalışmada yer almadığı halde başkalarının makalelerine ismini ekleterek varlığını sürdüren, bilimsel yetersizliğini akademik konumunun ayrıcalıklarıyla kapatmaya çalışan, bilim adamlığından hayli uzak bir yöneticiydi. Kendisi için uygun gördüğü, saygın bir üniversitenin saygın bir bölümünün saygıdeğer bölüm başkanı görüntüsü kimseye inandırıcı gelmiyordu ama daha fenası, kendisine de inandırıcı gelmiyordu. Kadın hocaları, asistanları geç, talebelerin bile bacaklarına, göğüs dekolterine attığı kaçamak bakışlar kimsenin gözünden kaçmıyordu. İstemeye istemeye kalktın kaykıldığın sandalyeden, kahvenden bir yudum daha alıp odandan çıkarken oda arkadaşının gelmekte olduğunu gördün. Sen on dakika geciktiğinde mutlaka bir laf dokunduran hocan, OA'nın bu sabahki gecikmesini de görmezden gelecektir, her zamanki gibi. Yine de samimi bir gülümsemeyle günaydını esirgemedin.

İyi çocuktu, OA. Çocuk derken senden on bir yaş büyük olduğu aklına gelince ister istemez gülümsedin. Bu müstehzi gülümseme, bir önceki samimi günaydın gülümsemesiyle birleşince sen kendin de şaşırдың bir ruh halinden diğerine bu kadar hızlı geçebildiğine. Bu ve

daha başka yeteneklerin değil miydi yaşlılarından üç sene önce üniversiteyi bitirmene, yüksek lisansını bir senede tamamlamana yardımcı olan? Geçen sene, akranların üçüncü sınıftayken sen doktora yeterlik sınavına hazırlanıyordun. Şimdi bir yandan tezini sunmaya çalışırken bir yandan da hocana asiste ediyorsun. Odanı paylaştığın OA, kendi sınıfdaşlarına göre hayli geç kalmış olmasının yanı sıra, askerliğini tecil ettirmek için olsa gerek, tezini de sündürdükçe sündürüyordu. Esasında, doğru dürüst bir tezi bile yok ortada, henüz. Yurtdışında kimsenin adını duymadığı, kıyıda köşede kalmış üniversitelerde yayınlanmış tezleri gözden geçiriyor; neyi, nasıl aşırabileceğinin hesaplarını yapıyor. Hani, lisedeki arkadaşlarının çalışmak için ayırabilecekleri zamanı soru toto hazırlamaya harcamaları gibi... Haydi, orası liseydi... Ya burası?.. Beğenin, beğenmeyin, memleketin en önde gelen, dünyada itibar sahibi bir üniversitenin fizik bölümü; üstelik astrofizik.

İki dakikada kendini BB'nin kapısının önünde buldun. Aslında BB'nin kapısını BB'den başka kimse kullanamazdı; OA hariç. İşte bu, OA'nın uzatmalı durumu ile ilgili bir dolu dedikoduya sebep oluyordu. Yok efendim, bir uzak akrabasıymış veya bölüm başkanlığını yıllar boyu sürdürmesini sağlayan üst düzey bir bürokratin yeğeniymiş veya bu bürokratla birlikte aynı cemaatin üyesiymiş de cemaate karşı duramıyormuş veya bir talebesinden olan, nüfusuna geçirtmediği ama bakımını, eğitimini, geçimini karşıladığı çocuğuymuş. Daha neler... Ama herkesin mutabık olduğu, kimse onu daha önce görmemiş. Geçen sene, senden birkaç hafta sonra yeterlik sınavını vermiş ve asistanlığa başlamış. Hatırlarsan, şaşırmıştın bir sabah odanda onu gördüğünde. Her neyse... Çıkar artık aklından. Birazdan BB'nin yanına gireceksin, ağzından kaçırıp soracaksın onun çocuğu olup olmadığını. Ondan sonra seyreyle rezaleti...

Bölüm sekreterlerinin kapısı açıktı, her zamanki gibi. Genç olanı kapının hemen yanı başındaki masasında bir şeyler yazıyor, bir yandan da omuzu ile yanağı arasına sıkıştırdığı telefonda fısır fısır konuşuyordu. Çocuğuna bakmaya gelen annesine o gün yapması gerekenleri söylüyordu, herhalde. Masasında resmini gördüğün çocuğuna güzel bir hediye aldığın için sana karşı hep iyiydi. Gerçi sen, iyi olması için değil, çocuk için almıştın hediye ama ne yaparsın ki iyi davranışların iyi karşılıkları oluyor bazen. Sen kapıdan girerken belli belirsiz bir işaret yaptı, içeri girebilirsin dercesine. Orta yaşlı, güzelce olanı ise makyajını yapıyordu. Tazelemiyor, yapıyordu... Buraya geldiğinde dikkatini, doğrusu hayretini çekmişti, çalışan kadınların evden çıkmadan önce değil de işe geldikten sonra makyaj

yapmaları. Bunu iş yerine ve iş arkadaşlarına saygısızlığın ötesinde kişinin kendine saygısızlığı olarak görmüş ama söylediğin birkaç kişi yüzlerinde anlamaz bir ifadeyle bakınca, her zaman yaptığın gibi, omuz silkip geçmiştin. BB'nin, sekreterlerin odasından geçilen kapısına yöneldiğinde orta yaşlı güzel sekreterin attığı biraz kızgın, biraz endişeli bakışı fark ettin ama umursamadın; hatta gülümseyerek karşılık verdin. Küçüklüğünden beri en güzel huylarından biridir, sadece değer verdiklerini umursarsın. Saniyenin kesrinde geçti aklından; değer vermek, eşittir umursamak.

BB'nin kapısını tıklattıktan sonra hemen açmadın; gel demesini bekledin. Büyüdüğün ülkelerde böyle bir adet edinmemiştin ama buraya geldiğinde zor yoldan öğrendin. Birkaç, kimi kibar, kimi değil, uyarıyla öğretiler sana. Ancak bir şey daha fark ettin: kapısını tıklatıp gel demesini beklediğin o üst düzey zevat, içeride konuşulanların dışarıdan duyulmaması, kapının dinlenememesi için genellikle suni deri ile kaplı, ses geçirmez kapıların ardında otururlar. Peki, nasıl bir mantıktır bu; içeride konuşulanın duyulmaması için önlem alınmış bir kapının ardında duran kişinin gel denmeden içeri girmemesini beklemek? Al sana omuz silkecek bir şey daha... Kendince bir çözüm buldun: kapıyı tıklatıp içinden üçe kadar sayıyor, sonra açıyorsun kapıyı. Bu süre zarfında içerideki yüksek şahsiyet gel demiş olur; sadece kendisi duysa da... Her zaman olduğu gibi, çabuk öğreniyor, unutmuyorsun.

Kapıyı açtığı anda, BB'yi masasının arkasında, ayakta gördün. "Gel kızım, otur," diyerek karşıladı seni. Şaşırdın. Hiç adeti değildir. Genellikle, biri içeri girdiğinde beş, on saniye başını kaldırmaz önündeki evraktan. Yüzü her zamanki gibi asıktı ama samimi, üzgün bir ifade vardı gözlerinde. "Otur kızım," diye tekrarladı, "Sana kötü bir haberim var." Ne olabilirdi ki? Kadro talebin mi reddedilmişti, tez konun mu kabul görmemişti, yoksa odanı başkasına mı vereceklerdi. "Sana kötü bir haberim var." Sen, "Ne oluyor, her söylediğini tekrarlıyor," diye hızla geçirirken aklından, çabucak tamamlayıverdi cümlesini. "TH Hocaanım'ı kaybettik, maalesef." Yine şaşırdın, gıyaplarında konuşurken bile profesörlere mutlaka unvanlarıyla hitap ederdi. Yine çabucak aklından geçirirken bunu, birden anladın ne demek istediğini. İster istemez oturdun.

Sonra, yeterince olmasa da ayrıntıları öğrendin. Hafta sonu, Pazar akşamı yeğeni bulmuş cesedini. Tahminen bir gün önce ölmüşmüş. İntiharmış. Masasının çekmecesinde sana hitaben bir mektup bulunmuş. Bunu duyduğun an düşünmeden edemedin; intihar

eden biri mektubu niye masanın veya yatağın üzerine, görünür bir yere değil de masanın çekmecesine bırakır ki? BB'nin uzattığı mektubu çekinerek aldın. Mektup, kenarı özenle yırtılmış ama sonra şeffaf bantla yapıştırılmış kapalı bir zarftaydı. Herhalde polis ve savcı okumuşlardı. Normal, görevleri... Sonra, muhakkak kopyasını çıkararak, sana göndermişler. Muhtemelen, BB de seni çağırmadan önce bandı çıkarıp okumuş ve tekrar bantlamıştır. Aksi düşünülemez bile. Mektubu eline alırken düşündün, polis veya savcının bizzat vermesi gerekmez miydi diye. Omuz silktin yine ama bu kez içinden.

Profesör TH, Hocaanım, senin tez hocandı. Saygın üniversitenin, saygın temel bilimler fakültesinin, saygın fizik bölümünün, sana göre en saygıdeğer astrofizik profesörüydü... ve tek kadın profesörü... Senin, yıllar önce Astrophysicists' Universe adlı dergide yayınlanan bir makaleni okuyup özgeçmişini inceledikten sonra heyecanla -heyecanı her satırından belli- bir mektup yollamıştı sana, "Canım Kızım" diye başlayan. İşte bu mektuptu seni buraya gelmeye ikna eden. Sonraki yazılar, konuşmalar, bürokratik evrak... hiçbiri bu ilk mektup kadar etkili olamamıştı. Gerek de yoktu zaten. Bir kez ikna oldun mu, kararını verdin mi, seçimini yaptın mı hiçbir şey yolundan döndüremez seni.

Açmadan çantana koydun zarfı. BB'nin yüzündeki soran ifadeye aldırmadın, çünkü emindin çoktan okumuş olduğundan. Haber verdiği için teşekkür edip, karşılıklı başsağlığı diledikten sonra müsaade istedin; hatta mümkünse bütün gün için. Bir an evvel eve gidip berjer koltuğuna sığınmak istiyordun. Kapıdan çıkarkenki halin sekreterlerin dikkatini çekmiş olmalı. Seni kızdıran veya üzmeğe çalışan birinin yanından asla böyle ayrılmazdın; her zaman başın dik, umursamaz bir ifadeyle çıkardın ama bu kez durum farklıydı. Başın öne eğik olduğundan, gözlerindeki üzüntüyü göremeseler de düşmüş omuzların içeride tatsız bir şey geçtiğini gösteriyordu. Çocuklu, genç, çalışkan olan endişeyle; orta yaşlı, güzelce, biraz önce makyaj yapan ise kayıtsızca baktı sana. Umursamadın, çıktın.

Odana gittiğinde OA masasındaydı. Gözü bilgisayar ekranında, önündeki deftere bir şeyler karalıyordu. İlk geldiği günlerde bilgisayar ekranının yönünü ayarlamak için çok uğraşmıştı. Rahatça oyun oynayabilmek için ekranın görülmesini istemiyor herhalde diye düşünmüştün. Yurda döndüğünde hayret etmiştin; gittiğin resmi kurumlar veya şirketler veya dükkânlardaki bilgisayar ekranlarında genellikle Solitaire olur, gerektiğinde tek tuşla ekrandan kaybolur, yerine bir Excel çalışma tablosu veya Word dokümanı gelirdi. Biri odaya

girdiğinde OA, o tek tuşa basmaya dahi gerek duymazdı, çünkü masasını arkasına geçmeyen ekranı görmesi mümkün değildi. Ancak, zaman geçtikçe, oyun oynadığına ihtimal vermez oldun. Öyle olsaydı mouse kullanırdı, halbuki daha çok klavyeyi kullanarak harıl harıl bir şeyler yazıyordu. Teziyle ilgili gram yol almadığını bildiğin için merak ediyordun, ne yazıyor diye. Henüz keşfedilmemiş bir amatör romancı olduğuna karar verdin, sonunda; omzunu silktin, kafandan sildin.

Odaya girdiğinde OA bir anlığına gözünü ayırdı ekrandan; yüzündeki ifade değişmemiş olmalıydı ki hemen anladı bir sıkıntın olduğunu.

“N’oldu?” dercesine bakışını, “Hocanın ölmüş,” diye cevapladın.

“Ne?.. Nasıl?”

“İntihar etmiş.”

“Hay Allah!.. Allah rahmet eylesin.”

“Ben çıkıyorum.”

“Güle güle. Başın sağ olsun. Herkes biliyor mu ?”

“Bilmiyorum.”

Bilgisayarını zaten çıkarmamıştın çantasından; masanın üzerinde öylece duruyordu. Bölümde sadece sen kendi taşınabilir bilgisayarını kullanıyordun. Paltonu giydin, atkını sardın boynuna, çantayı omzuna takıp bilgisayar çantayı eline aldın ve çıktın odadan, hafif bir iyi günler mırıldanarak ve OA’nın duyup duymadığına aldırmayarak.

Ana girişteki güvenlik görevlisine başınla hafif bir selam verip çıktın binadan. Ankaray istasyonuna kadar yürüdün, turnikeden geçip perona indin. Karşı yöne giden trenin peronunda bekleyen birkaç kişi vardı ama senin bulunduğun peronda kimse yoktu senden başka. Daha sekiz dakika vardı trenin gelmesine. Soğuk ama şaşırtıcı derecede rahat, metal bekleme koltuklarına oturup rayların arkasındaki duvarda yer alan kocaman ekranlarda dönen reklam kliplerini izlemeye koyuldun. Tam tren gelirken ortaya çıkan, “Tren geliyoouuu!..” diyen benekli inek en sevdiğindi. Aslında öküz olmalıydı ama süt, yoğurt, ayran satan bir firmanın reklamı olduğu için mecburen koca memeli bir inek almıştı başrolü. Harika bir buluş olduğunu düşünmüştün, ilk gördüğünde. Demek ki en az astrofizik

sektöründekiler kadar, belki daha da yaratıcı çalışanlar varmış reklam sektöründe. Gerçi sonraları bu yargını sorgulamana sebep olmuştu OA.

İti an, sopayı al... Merdivenlerde önce OA'nın meşhur büyük ekose pantolonunun paçalarını gördün, hemen sonra da kendisini. O pantolonu ilk gördüğünde biraz yadırgamış ama sonra İngiltere'deki fizikçilerin kıyafetleri aklına gelince gülümseyip geçmiştin. Yüzünde ciddi bir ifadeyle sana doğru geldiğini görünce sen de ona doğru bir iki adım attın.

"Bu halde tek başına eve gitmene gönlüm elvermedi," dedi yanına geldiğinde.

"Merak etme. İyiyim. Hiç gerek yok."

"Nasıl olsa turnikeden geçtim. İzin ver geleyim, lütfen."

"Peki ama çay, kahve ikram edemem. Eve varır varmaz kafamı yastığa gömmek istiyorum."

"Tamam; eve sağ salim girdiğini görmek istiyorum. Çantayı taşıyayım, hiç olmazsa."

Hızla geçti aklından; bir erkek, kadın çantası taşıyor!.. Garipsedin. Garipsediğinden olsa gerek, çantayı değil bilgisayarını uzattın. Başka zaman olsa fark ederdin almadan önce duraksadığını.

Tünelden gelen uğultuyla karışık esintiye hissettiğinde dev ekrana çevirdin gözlerini. İşte, benekli inek...

Bu saatte boştu vagon. Oturdun; karşıdaki koltuğa da OA oturdu. Okulda, vagonda, her yerde karşıda... Kurtulamayacağın hissine kapıldın. Omzunu silktin. Bir an evvel evine gitmek, odana kavuşmaktan daha önemli bir şey yoktu senin için. Neyse ki o da farkındaydı konuşacak halde olmadığını. Konuyu hiç açmadı; başka konuya girmeye de kalkışmadı. Kolej'de Ankaray'dan çıkıp dolmuşa bindiniz. Sen oturacak yer bulabildin ama OA ayakta kaldı. Dolmuş parayı da o ödedi. Önemsemedin; sık sık getirdiğin simitlere, pastalara karşılık küçük bir jest yapsın artık. Dolmuştan eve yürürken, "Yazık oldu Hocaanım'a; niye öldürdü ki kendini?" diye mırıldandı. Cevap vermedin. Versen ne diyecektin ki; sen de bilmiyordun. "İyi hocaydı," diye sürdürdü mırıldanmasını. "Ondan ders almadım ama iyi biri olduğunu biliyorum. İyi insanın hocalığı da iyi olur. Seni kıskanmıştım tezini ondan aldın diye. Peki, şimdi ne yapacaksın?" Hayda!.. Haberi alalı henüz iki saat bile olmamış, sorduğuna bak. "Bilmiyorum," dedin. Aklına bile gelmemişti, doğrusu. Senin tezini merak edeceğine

kendininkini düşünse ya diyecektin ama demedin. Apartmanın önüne geldiğinizde durdun, teşekkür edip bilgisayar çantana uzandın. Bir an için afalladı ama sonra hatırladı; bilgisayarı uzattı; “Tamam, bugün iyice dinlen, yarın görüşürüz” deyip geri döndü. Ardından bakmadan apartmanın giriş kapısına yöneldin. Anahtarını çıkarmana gerek kalmadı; içeriden çıkan biri kapıyı açmıştı zaten. Apartmandan veya mahalleden tanıdığın biri değildi. Neyse, üstünde durmaya değmez. Sabahın bu saatinde postadan bir şey gelmiş olmayacağını bildiğin halde posta kutunu kontrol ettin. Haklıydın. Merdivenleri çıkarken, her zamanki gibi basamakları saydın: tam üç artı on altı basamak.

Eve girdiğinde rahatladın. Hangi ev olursa olsun, her zaman rahatlırsın evde. Paltonu, atkını asıp odana geçtin hemen. Çantayı masana bırakırken masanın üzerindeki kâğıtlara ilişti gözün, ister istemez. Birkaç öğretim üyesi, asistanlar ve doktora öğrencilerinden oluşan bir topluluğa yapacağın sunumun notları üzerinde Hocaanım’ın yeşil kalemle yapmış olduğu düzeltmeler sana, sen onlara baktınız birkaç saniye. Kahve için suyu ocağın üzerine koymaya mutfığa giderken banyoda ellerini yıkadın. Hep yıkarsın. Ne de olsa okulun, yolun tozu, kiri... Onlar dışarıya ait; halbuki, ev senin... Yıllarca başka başka şehirlerde, ülkelerde yaşamış olmana rağmen, her evini, pansiyon odanı, hatta otel odanı bile aitleştirirsin kendine. Evde birinci sığınacağın odansa ikincisi mutfaktır senin için. Evin, her türlü savunmadan sıyrıldığı, kendini tamamen savunmasız bıraktığın bir sığınak, bir nevi tapınaktır sana. Korumadan öte huzur verir bu sığınak ve iç huzura varmana yardımcı olur bu tapınak. Kayıtlı, şartlı ibadet etmez, dini vecibelerin çoğunu es geçersin ama inançlısındır. Evinde, mutfağında, odanda Allah’ı yanı başında hissedersin, hep. Bazen yemek yaparken omzundan bakar, tam altı tutacakken seni uyarır; bazen ders çalışırken o çetrefilli konuyu anlamana yardımcı olur, makale yazarken su gibi akıtır düşüncelerini; bazen müzik dinlerken sana eşlik eder, neşelendirir veya birkaç damla yaş akıtır gözünün kenarından. Sen; ona inanır, sığınır; o, seni korur, anlamayı sağlar. Hele söz konusu olan astrofizikse ondan iyi öğretmen olur mu? Bazen inanmaz, sorarsın öyle olduğunu nereden biliyormuş diye. Cevap her zaman ikna edicidir: “Ben yaptım!..”

Kahve suyu ısınırken salona şöyle bir göz atmak geldi içinden. Babaannenin, dedenin hayatları sinmiştir oraya. Böyle alıştırdıkları için herhalde, dede ve babaanne çok daha samimi gelir sana, büyükbaba ve büyükanneden. Karmakarışık kitap ve CD dolu kütüphaneler, dedenin tüm gün kaykılıp kitap yazdığı kanepeler, babaannenin resimleri hâlâ

yerli yerinde. O, eller temalı resmi çok seversin; senin, annenin ve babanın ellerinden birebir yapmıştı. Berjer ve yanı başındaki o bir türlü dengesini sağlayamayan ayaklı abajur hariç, hiçbir eşyanın yerini değiştirmedin. Bilgisayarda okumaktan, yazmaktan, çalışmaktan yorulduğun zaman o berjere yerleşip, o dengesiz abajurun lambasını yakıp, bir elinde kahve fincanı, diğerinde sevdiğin bir kitap okumanın keyfini yaşamak için kendi odana götürmüştün onları. Kitap okuyacak durumda değilsin, bugün. CD'leri karıştırdın ama öylesine; çünkü ne seçeceğin belliydi. Gün, Pugliese'nin...

Mutfakta suyun kaynadığını duydun. Kahveni hazırladın; fincandan tüten buharı içine çekerek odana gittin. CD'yi müzik çalara yerleştirdin. Desde el alma... Ve play tuşuna bastın ve kahvenden bir yudum aldın ve berjere oturup yanı başındaki abajurun ışığını açtın ve mektubu çantandan çıkarıp okumaya başladın.

“Sevgili kızım, *Pobre mi madre querida...* Sen bu mektubu okurken ben bu dünyadan gitmiş olacağım. Dayanmam imkânsızlaştı. Zordu, daha da zor oldu ama şimdi artık imkânsız... *Alma, si tanto te han herido...* Unutamadım, yapamadım... *¿Por qué te niegas olvido?* Olmadı, ağlamalarım dinmedi... *¿Por qué prefieres llorar lo que has perdido...* Seni gördüğümde bir umut doğmuştu içimde acaba yerine koyabilir miyim diye... *...buscar lo que has querido...* Ama içim onu aradı, hep... *...llamar lo que murió?* Kederim dinmedi, hiç... *Vives inútilmente triste y sé que nunca mereciste...* Bekliyordum, biliyordum, bu günün mutlaka geleceğini... O güzel başlayanın bir gün sona ereceğini... Ama benim görmem gerekmiyordu, değil mi? *Fue lo que empezó una vez lo que después dejò de ser...* Her gece kalbimde bu acıyı yaşamam mı gerekiyordu? *Lo que al final, por culpa de en error, fue noche amarga del corazón...* İyi, dürüst, sevecen olmamın bedeli bu mu? *Vives inútilmente triste y sé que nunca mereciste... pagar con nenas la culpa de ser buena tan buena como fuiste, por amor.* Seni çok seviyor, her şeyin en iyisini diliyorum senin için. T. “

Mektubu masanın üzerine bırakırken kahvenden bir yudum daha aldın. Hocaanım'ın sesini hatırladın; yüzünü, gözlerini... Tezin hakkında konuşurken bir gün durup dururken açivermişti konuyu. Çok sevdiği kızını, yıllar önce, trafik kazasında kaybetmiş, doğum gününde arkadaşlarıyla gittiği yemekten dönerken. Sarışınmış, sosyal bilimlerde okuyormuş, yaşasaymış senden on yaş büyük olacakmış... Babası gittikten sonra ana kız bir başlarına

kalmışlar. Çok bağıymışlar birbirlerine. Herkesin gıpta ettiği, saf sevgi bağıyla bağıymışlar birbirlerine. Daha doğrusu, o çok bağıymış kızına. Evlat sevgisinin ötesinde, yaşam kaynağıymış onun. Bir daha evlenmemiş, kendini kızına adanmış. Üniversite çağına gelmiş kızını fazla koruduğu, hatta sınırladığını düşündüğü olurmuş, zaman zaman. Doğum gününü evde kutlamak istemesine rağmen o gece arkadaşlarıyla çıkmaya ikna ettiği için duyduğu vicdan azabı hiç dinmemiş. Bir kez açtığı bu konuya bir daha hiç değinmemişti ama onu evinde ziyaret ettiğinde, her seferinde, kahve sohbetlerinde hissederdin yüzündeki kederi, gözlerinin derindeki hüznü. Gariptir, evde hiç fotoğrafını görmemiştin kızının. Anlattıklarından çıkardığın kadarıyla sana hiç benzemiyormuş. Peki, seni kızının yerine koyuyormuş gibi düşünmene sebep neydi? Yüzündeki keder, gözündeki hüznün yanı sıra, seninle konuşurken yüzüne gelen o tatlı ifade, gözünden yansıyan o ışıltı olsa gerek. Ve tabii sesindeki o bilhassa gizlemediği şefkat...

Bunları düşünürken gözün hâlâ masanın üzerindeki mektuptaydı. Hocaanım'ın, o alışık olduğun sıcaklığı yoktu, nedense. Yıllar önce, henüz seni görmeden, tanımadan gönderdiği davet mektubu bile çok daha sıcaktı. Ölümün eşiğinde birinin adımını atmadan evvel yazmış olduğu mektubun sıcaklığını tattığın için mahcubiyet duydun ve bunu yüzüne vurmayan kahvene sığındın; bir yudum daha aldın. Kahven bittiğinde Pugliese de sona ermişti. Dayanamadın; mektubu eline alıp tekrar okudun. Hayatına son vermeden önce yazdığı tek mektup... ve o da sana... Kime olacaktı ki? Aynı şehirde olmasına rağmen ayda bir telefon edip hatırını soran, bin bir ısrarla üç, dört ayda bir ziyaretine gelen yeğenine mi? Her fırsatta çelme takmaya çalışan meslektaşlarına mı? Öğrenimine destek olduğu ama yüzünü dahi görmediği, tanımadığı gence mi? Ha bak, bir de o konu var halledilmesi gereken. Çocuk henüz ikinci sınıfta. İsmi değil ama sizin üniversitenin biyoloji bölümünde olduğunu biliyorsun. Arayıp bulman, hesap numarasını öğrenip ödemeleri devam ettirmen gerekir. O kadir kıymet bilmez, hayırsız yeğeninden bunu devam ettirmesini beklemek boşuna... Mezar taşını yaptıracığı bile şüpheli. Al sana, takip etmen gerek birkaç şey daha...

“Sevgili kızım,” Hocaanım'dan daha önce hiç duymadığın bir hitaptı. Sana hep, “Canım kızım” derdi. Nereden çıktı bu “Sevgili”? Bir keresinde kendisi söylemişti sevgisiz insanların birbirlerine “Sevgili” diye hitap etmelerini ne denli yapmacık bulduğunu ve sırf bu sebeple bu hitabı dağarcığından çıkardığını. Ne oldu? Ölmeden önce pişmanlık mı duydu? Saçma!.. Zordu mutlaka ama bu zorlukla baş edebilmişti yıllar boyu. On beş sene, on sene

önce, acısı çok daha tazeyken, acımasızca acıtıyorken dayanabilmişti de şimdi ne olmuştu? Kızı kadar hayatının bir parçası olan, çok değer verdiği çalışmalarını böyle aniden kesintiye uğratacak biri değildi. Yaşadığı acı çok büyük olsa da bunu belli etmez, kendini acındırmazdı. Hele, iyi olmanın karşılığı bu mu olmalıydı türünden ancak bir arabesk şarkı güftesi olabilecek ifade hiç ona göre değildi. Saçma!.. İnsan, ölmeden evvel kendi benliğine bürünecekken niye böyle farklılaşır? Yoksa, gerçek Hocaanım mektubu yazan mıydı? Öyleyse, yıllar boyu başka biri olduğuna herkesi inandıran biri niçin son anda bu giysiden soyunmak, ayrılmak ister? Bir nevi arınma, “Bakın, haberiniz olsun, aslında dayanılmayacak derecede acı çekiyordum,” mesajını duyurmak istiyorduydu dünya aleme. Bu soyunuk halini niçin sadece sana göstermeyi tercih etti? Bilmez miydi senin bunu kimseyle paylaşmayacağını? Saçma!.. “Seni seviyorum,” diyerek mektubu sonlandırmak da hiç ona göre değil. Tıpkı, “bayan” gibi, “doğrudur” gibi, “seni seviyorum”u da dışlardı. Alt kalite Amerikan filmlerinden aşırığımız bir tür batılılaşma göstergesi olarak görürdü. Her üçünü de kullanmaz; kullanan olduğunda, tanıdığı biriye, bir kaşını kaldırıp bakardı. Mektubunu asla bu ifadeyle bitirmezdi. Saçma!.. Bu kadar saçmalığı bir arada kabul etmez astrofizik. Ortaya atılan teoride en fazla bir saçmalık olur, o da zaten teorinin esasını teşkil eder; diğer doğru varsayımlarla teori, yani ortaya atılan saçmalık doğrulanmaya çalışılır. Bu mektup, Hocaanım tarafından kaleme alınamayacak kadar baştan sona saçmalıklarla doluydu; ancak ne var ki yazı onun el yazısıydı, kalem de onun yeşil kalemi.

Kat yerlerine dikkat ederek katladın mektubu, zarfına yerleştirdin ve babaannenin boyamış olduğu o zarif, ahşap evrak çekmecesinin en alt gözüne koydun. Babaannenin ahşap evrak çekmecesini ve dedenin yeşil okuma lambasını vazgeçemediğin iki şeydi masanda. Dengesiz abajurun ışığını kapattın, berjere iyice gömüldün, üşüyen ayaklarını karnına çektin, gözlerini yumdun...

-.-

Bahar sabahının serinliğine tezat bahar güneşinin parlak ışığı canlandırıyor herkesi. Görünen o ki Hocaanımın ölmüş olması kimseyi etkilememişti. Yolda, otobüste, Ankaray’da insanlar her günkü gibi işlerine, okullarına gidiyor, kimi koşturuyor, kimi etrafı seyrediyor, kimi yanındakiyle konuşuyor, kimi cep telefonunun kulaklığından müzik dinliyordu. *Life goes on and we pass through... Days of sunlight, days of tears... Here today and tomorrow gone...*

Say goodbye and life goes on... İşte tam olarak bunun tahsilini yapıyor olmana rağmen Hocaanım'ın ölümüne insanların, şehrin, ülkenin, dünyanın, kâinatın böyle kayıtsız kalmasına biraz şaşırılmış, üzülmüş, hatta kızmıştın. Sonra topladın, bu yanlış düşünceden kurtardın kendini. Sen sanki biliyor muydun o gün kimlerin kimleri kaybettiğini? Annesini, babasını, kardeşini, çocuğunu, eşini, sevgilisini kaybedenlerden haberin olmuş muydu? Olduğunda ne yapmıştın? Televizyon her gün gösteriyor, her gün onlarca kadın, çocuk öldürülüyor. Ne yapıyorsun, yapabiliyorsun ki?..

Hocaanımın ölümünden çok kişinin haberi olduğu halde, okulda da hayat devam ediyordu. Kapıdaki güvenlikçiden koridorda öbekleşen öğrencilere, sabah yine geç kalan OA'dan BB'nin sekreterlerine, her şey eskisi gibiydi. Güvenlikçi söyledi, sabah gelir gelmez BB seni görmek istiyormuş. Odasına girerken sekreterlerin ikisi de başsağlığı dilediler. Teşekkür edip BB'nin kapısına yöneldin. Yine, "kızım" diye hitap etti sana. Hocaanım'ın cenazesi yarın kaldırılacaktı. Camiden önce okulda bir tören düzenlenecekti. Rica etse acaba Hocaanım'ın naşını almaya gidebilir miymişsin morga? Farkındaymış zor bir talepte bulunduğunun ama o da okuldaki tören hazırlığıyla ilgilenecekti. Hem zaten kızı gibi yakın olan senin gitmen huzur vermiş Hocaanım'ın ruhuna. Destek olsun diye OA'yı da gönderecekti beraberinde. Ama gitmek zorunda değildin. Eğer sen istemezsen OA tek başına alıp getirebilirdi Hocaanım'ı. Hayır demeyeceğini bildiğin halde cevap vermeden önce birkaç saniye duraksadın, düşündün. Aslında o da biliyordu kabul edeceğini. Kabul ettin; hatta OA'nın gelmesine gerek olmadığını söyledin ama birtakım formalitelerin halledilmesinde yardımına gerek duyabilirdin. Kabul ettin. Çıkarken sekreterden aldın ayrıntıları; tabii o genç olandan. Orta yaşlı, güzelce olan sabah makyajını yapıyordu, yine.

Odana gittiğinde OA yoktu yerinde; bütün gün de olmadı. Merak etmedin bile, çünkü daha önceleri de olmuştu böyle kimseye haber vermeden gelmediği. Gün boyu sunumun üzerinde çalıştın; Hocaanım'ın düzeltmelerini değerlendirdin; bazılarını işledin sunuma. Hatta, ölmüş olmasaydı pek katılmayacağın düzeltmelerini de kabul ettin.

Hocaanım'ın sevdiğin özelliklerinden biri, öğrencilerinin kâğıtlarını düzeltirken kırmızı değil, yeşil kalem kullanmasıydı. Ama daha önemlisi, doktora öğrencilerinin çalışmaları ile ilgili düzeltmeleri, notları dikkate alıp almamayı öğrencisine bırakırdı. Söz konusu olan

doktora çalışması, doktora öğrencisiydi, sonuçta. Sorumluluk almayı bilmeyen biri, bırak fiziği, hiçbir konuda doktora yapmaya niyetlenmemeliydi ona göre.

-.-

Her sabahkinden yarım saat erken çıktın evden. Sadece bir dolmuş binmen yeterliydi. Dün internette araştırdığın için kolay buldun gideceğin yeri. Kapıda DY'nin ismini verince bir güvenlik görevlisi sana refakat etti odasına kadar. Zemin farklı renklerde pırıl pırıl granit kaplı, duvarlarda özgün tablolar asılıydı. Aynı üniversitenin bünyesinde olsa da tıp fakülteleri nedense temel bilimlerden daha şık ve pahalı dekore ediliyorlar diye düşündün. Merdivenlerin başındaki mermer duvara çakılı pirinç plaketeri görünce anladın niçin böyle olduğunu. Cömert bağışlarda bulunan bir dolu şirketin, iş adamının, zenginlerin isimleri yazılıydı o plaketeride. İyi de, o bağışlarla tıp cihazları alabilecekken maun merdiven tırabzanı veya maroken koltuk niye?.. Kapsında Dekan Yardımcısı yazılı odaya gelince güvenlik görevlisi, sekretere teslim etti seni; o da gülümseyerek karşıladı ve hemen içeri aldı. Ne içmek istediğini sordu. Kahve zor olurdu, belki saygısızlık... Teşekkür ettin ve ekledin bir şey istemediğini. İlk zamanlar sadece teşekkür etmen sorun yaratıyordu. Yetiştğin kültürde istemiyorsan "Teşekkür ederim," istiyorsan, "Lütfen," demen yeterliydi; burada ise teşekkür ettiğinde karşıdaki istediğini zannediyor. Bu yüzden istemediğin birçok şeyi yemek, içmek zorunda kalmıştın. Neyse ki çabuk öğrendin. Artık çok net cevaplıyorsun, "Hayır, teşekkür ederim" veya "Evet, lütfen" gibi.

Dekan Yardımcısı, BB ve TH Hocaanım'ı şahsen tanımış. Üniversite yönetiminde birliktelermiş, bir dönem. Çok üzgünmüş. Bilim alemi için büyük kayıpmış. Sen kimmişsin. Çok gençmişsin. Seni tanıdığına memnun olmuşmuş. Hocaanımın çalışmalarını devam ettireceğini umuyormuş. Masasındaki telefona uzandı ve sekreterine talimat verdi BM'yi bağlaması için. Telefonda BY'ye Hocaanım'dan ve senden söz etti. Seni yanına göndereceğini söyledi ve gereken tüm yardımı göstermesini rica etti hastanenin Başhekim Yardımcısı'ndan. Başsağlığı dileyerek seni uğurlamak için ayağa kalktığında sekreteri de kapıyı açmıştı. Ne zamanlama!.. İki adım arkasında seni götürecekt görevli duruyordu. Teşekkür ettin ve çıktın. Refakatçinle birlikte şık dekanlık binasını boydan boya geçip hastane binasına girdiniz ve bir iki merdiven çıkıp indikten sonra BY'nin odasına vardınız. Bu kez sekreter yoktu. BY'nin üzerinde beyaz doktor önlüğü vardı. Elinde birtakım kâğıtlarla ayağa

kalktı. Kâğıtları sana verirken bir yandan da nereye gidip ne yapman gerektiğini anlatıyordu ama sanki sana değil de yanındaki görevliye anlatıyor gibiydi. İşte o an gözünü aldı pencereden görünen bahar, mavi gökyüzü ve parlak güneş. İçinden geçirdin, *Life goes on and... Days of sunlight...*

Refakat eden görevliyle beraber bindiğin asansör her katta dura kalka aşağıya indi. Tepe yamacına yaslanmış hastane binası bir taraftan bakınca on iki, diğer taraftan on yedi katlıydı. Saydın; yedi kat indiniz. Asansörden çıktığınızda, seyrek yerleştirilmiş sarı tonlu lambaların karanlığı yenemediği loş bir koridor karşıladı sizi. Refakatçin alışık, emin adımlarla ilerlerken, sen yerdeki su birikintilerine, amaçsızca uzanan kablolarla basmamaya dikkat ederek takip etmeye çalışıyordun onu. Takip etmek için gösterdiğin dikkat, loş koridorun ürküntüsünü bastırmaya kâfi gelmiyordu. Arada bir rast geldiğin geniş demir kapıların ardındaki uğultu daha da artırıyordu içini kaplayan ürküntüyü. Belki de hayaletlerin uğultusuydu, kapıların ardından duyduğun. Üst katlardaki buzlu camlı, şık ahşap kapılar değil, her biri diğerinden özensiz demir kapılar vardı bodrumda. Açmaya çekinir insan, diye düşündün. Açtığında, bir sürü siska, çıplak hayalet uzun tırnaklı, çelimsiz elleriyle sana doğru uzanacak sanki. Neyse ki kapılardan birinin üzerinde Klima Santrali, bir diğerinin üzerinde Kazan Dairesi tabelalarını görünce biraz olsun rahatladın.

Refakatçin sendeki huzursuzluğu sezmiş olmalı ki “Merak etmeyin, geldik sayılır,” diyerek rahatlatmaya çalıştı seni. Belki de sana cesaret vermekle aslında kendi tedirginliğini bastırmaya çalışıyordu. Koridorun sonunda, üzerinde Morg yazan çift kanatlı kapıyı açtığı anda aniden sızan bir nebze gün ışığı yetti rahatlaman için. O ürkütücü koridordan çıkmış, morgun günışığı alan bembeyaz bekleme holüne girmiştiniz. Morgun seni rahatlatacağını daha önce biri söylemiş olsaydı ne derdin acaba?.. Bekleme holünün bir cephesi boydan boya dış dünyaya açık cam kaplıydı. Dışarıda kırmızı şeritli bir ambulans, bir de yeşil şeritli cenaze arabası duruyordu. Şoförleri neşeli bir sohbeta dalmışlardı cam kapının dışında. Duvar dibindeki sandalyelerde dört kişi daha vardı; bir ağlıyor, diğerleri hüzünlü. Şoförlerin görünen neşesine anlam veremiyor, kızıyorlardı, belki de. *Life goes on... Days of sunlight, days of tears...* Bekleme holünden içeriye uzanan kısa koridor da oldukça aydınlıktı. Refakatçin, üzerinde İmamlar yazan kapıyı tıklatıp beklemeden girdi içeri; sen de peşinden... Refakatçin, içerde oturan iki kişiyi önce, “Selamün aleyküm,” diye selamladıktan sonra konuyu açtı; tabii, DY ve BY’nin talimatlarını özellikle araya sıkıştırarak.

“Arzu ederseniz, biz işlemleri yaparken yıkamaya nezaret edebilirsiniz.” Önce anlamadın kime söylediğini ama sana baktığını görünce cevap verme mecburiyeti hissettin. Nasıl olduğunu sen de anlamadın ama “İsterim tabii; teşekkür ederim,” çıktı ağzından. Tarif edilen kapıdan girince yine loş bir koridorda buldun kendini, bir öncekinden farkı, o seyrek ışıklar sarı tonlu değil, beyazdı. Yer ve duvarlar tavana kadar kimi beyaz, kimi açık mavi fayans kaplıydı. Biraz ileride, üzerlerinde küçük kırmızı lambalar olan paslanmaz çelik dolaplar vardı. O dolapların büyük çekmecelerinin içinde ölü bedenler olmalı; kiminde canlı, cansız hücreler bir arada; kimi tamamen cansız hücrelerden oluşan; kiminin cansız hücreleri çürümeye başlamış; kimi uzun yola gideceği için çürümesin diye ilaçlanmış. Hocaanım nasıldı acaba? Dört gün oldu; ilaçlanmışlardır mutlaka. Çürüyen doku, formaldehit, sabun, gülsuyu, küf... Hepsi bir arada tek bir koku oluyordu. Soğuk ve rutubet, kokuyu daha kalıcı yapıyor, sanki hiç çıkmayacakmışçasına yapıştırıyordu üzerine. Hafif bir titreme hissettin. Soğuktan olabilir. Bir an evvel oradan kurtulmak, eve gidip sıcak bir banyo yapmak, hem soğuktan hem de yapışan kokudan arınmak için yıkanmak istedin.

Başka bir şey dileseymişsin, keşke. Yan taraftaki yıkama bölmelerinden birinin plastik perdesi açıldı; mavi önlüğünün üzerine yeşil muşamba önlük giymiş, elleri eldivenli, başı örtülü bir kadın çıktı, “Yıkıyoruz; su dökmek ister misin?” diye sordu. Bir şey söylemeden girdin içeri. Aynı kadından bir tane daha vardı içerde. Başsağlığı dilediler. Seni içeri çağıran kadın duşu eline tutuşturdu. Bir an öylece durakaldın. Hocaanım, kolları iki yanda, dümdüz, sırtüstü yatıyordu paslanmaz çelik yıkama masasının üzerinde. Dizlerinden göğüslerine kadar ıslak bir peştamal vardı üzerinde, alelusul. Kafatasında ve göğsünde, beceriksiz bir terzinin elinden çıkmışçasına kaba, çirkin dikişler vardı. Belli ki otopsi yapılmıştı. Ama otopsi sonrasının kaba dikişi bile yüzündeki hüznü kibar ifadeyi değiştirememişti. Kınalı kızıl saçlarının dibinden beyazlar çıkmıştı. Halbuki çok özen gösterirdi saç boyasına. Dip boyasını ihmal edenlere kızardı. *Here today, tomorrow gone...* Eğilip alından öpmek geldi içinden ama vazgeçtin. İşte o an fark ettin. Sol kulak memesindeki küpe deliğini görünce şaşırıydın. Hocaanım hiç küpe takmazdı ki... Hiç küpesi yoktu. Önce babası karşı çıkmış kulaklarının delinmesine; daha sonra da kendisi... Klipsli küpeleri de sevmezdi. Sanki, ödevini yapmadı diye ilkokul öğretmeni kulağını çekiyormuş hissine kapılmış. Sağ kulak memesine baktın. O da delikti. “Başından ayaklarına doğru yıka.” Tarif ettikleri şekilde birkaç kez gezdirdin duşu

üzerinde. Son seferinde omuz başlarına, saçlarına, yüzüne biraz daha tuttun ve yıkayıcı kadına verdin. O, yıkamayı sürdürürken diğeri raftaki beyaz beze uzanıyordu. Çıktın.

İmamların odasına geri döndüğünde refakatçin orada değildi ama onun yerini OA almıştı. İmam efendiyle sohbet ediyorlardı. İşlemler tamamlanmış olmalıydı, herhalde. Refakatçin de beraberinde cenaze arabasının şoförüyle içeri girince herkes tamam oldu. Birkaç dakika sonra OA ve sen şoförün yanında, Hocaanım arkada, cenaze arabasıyla koyuldunuz yola, okula doğru.

-.-

Tam Hocaanım'a yaraşır bir tören yapıldı okulda. Öğrencisi olsun olmasın, çok sayıda öğrenci, nerdeyse tüm asistanlar, öğretim üyeleri, idari görevliler, başka bölümlerden hatta başka üniversitelerden hocalar, bilimsel araştırma kurumundan bilim insanları, sağlığında arayıp sormayan o hayırsız yeğeni... Fakültenin büyük amfisi tamamen dolmuş, içeride yer bulamayan öğrenciler koridora taşmıştı. BB uzunca bir konuşma yaptı. Anlaşılan, sen morgdayken iyi hazırlanmış. Klişelerle dolu bir konuşma bekliyordun; yapmadı. Hocaanım'la ta öğrencilik günlerine uzanan anılarından söz etti. Ortam uygun olsaydı bazalarına gülünebilirdi ama törende hazır bulunan hemen herkes gerçekten üzgündü. Karşı duvardaki projeksiyon perdesinde Hocaanım'ın bir fotoğrafı gülümsüyordu. Hocaanım'ın üzerine Türk bayrağı serilmiş tabutu amfinin ön tarafındaki kürsünün yanında duruyordu. Son ders...

Daha sonra camiye gidildi; Kocatepe'ye. Karmaşa az olsun diye ikinci tercih edilmişti. Camiden sonra işe dönmek zorunda kalmasınlar diyedir, muhtemelen. Hocaanım'kinden başka bir kadın, iki erkek cenazesi daha vardı. Katılımın daha az olduğu ikinci cenazelerinde orada bulunmak astarını yüzünden pahalıya getiriyor olsa gerek, hazır çelenk üzerine kâğıttan harflerle isim yazıp bağış toplayanlar yoktu. Bir dolu metal hazır çelenk avlunun bir köşesinde boş duruyordu. Allah'tan, sekiz, on tane çiçekli çelenk vardı. Çoğu, Hocaanım'ın okuldaki töreninden getirilmişti. Okuldaki kadar olmasa da hatırı sayılır bir kalabalık vardı. Nedense herkes daha rahattı. Sohbet edenler, güncel konuları konuşanlar, hatta şakalaşanlar... Hemen herkesin yakasında Hocaanım'ın o gülümseyen fotoğrafı... Büyütülmüş bir kopyası da musalladaki tabutun önünde duruyordu. Tabutun üzerindeki bayrak kaldırılmış, yeşil cenaze örtüsü serilmişti. Baş tarafında çok zarif işlenmiş tülbendi apartmanındaki samimi komşusu getirmişti. Hocaanım'ın evine girip almış. Yerini

biliyormuş. Kızınınmış. Kızının cenazesinden kalmaymış. İkindiden çıkan cami cemaati de katılınca saf tutanlar çoğaldı. Hocaanım hepsinin önünde saltanat sürüyor, bir namazlık... Namazı kıldırarak hoca efendi gelince Hocaanım'ın saltanatı sona erdi. Önce tabutun önündeki fotoğrafını kaldırttı, sonra namaza durmaya niyetli birkaç hanımı en arka safa gönderdi. Er kişi niyetine!..

Kabristana gelenler çok azdı. Şehrin dışındakine değil de içindeki asri mezarlığa defnediliyordu. Burada yer bulmak imkânsızdı ama annesinin ve kızının olduğu mezara konacağı için yer sorun olmamıştı. Yine de bazı bürokratik zorlukları aşmak için BB'nin ricası üzerine dekan, mezarlıklar müdürünü aramak durumunda kalmıştı. Müdürün eski mezunlardan olmasının faydası olmuştu. Mezarın başına gittiğinizde hazırlıklar tamamlanmış, kazıcılar ve dua edecek hoca cenazeyi bekliyordu. Son görev için sen, BB, BB'nin iki sekreteri, OA, birkaç öğretim üyesi, idari görevli ve öğrencinin yanı sıra o hayırsız yeğen ve apartmanındaki samimi komşusu oradaydınız... Ayrıca üç, dört kişi daha vardı, tanımadığın. İçlerinden birini hatırladın hayal, meyal. Geçen sabah görmüştün; okuldan izin alıp eve döndüğünde apartmanın kapısında karşılaşmıştınız. Sen girerken o çıkıyordu. Yüzünü görememiştin ama mor renkli çakma Converse ayakkabıları hatırlayıverdin. İnsan hafızası çok enteresan; aynı ayakkabıları camide ve okuldaki törende gördüğünü de hatırladın, birden. Cenaze mezara indirilmiş, dua başlamıştı. Herkes ellerini açtı; sen de... Hocanın duası zihnini doldurdukça mor Converse uçtu, gitti. Artık toprakla kapanmış mezarın üzerine çelenkleri yerleştiren ve ellerindeki plastik şişelerle su döken çocuklara vermek için OA senden bozuk para istediğinde kendine geldin.

iki

Küveti doldurup içine uzanmayı pek sevmezsin ama bugün canın çekti. Filmlerdeki gibi... Sıcacık su, olmayan bir yorgan gibi kaplıyor tüm vücudunu. Damarlarının genişlediğini hissediyorsun. Tansiyonun düşüyor, kalp atışın hızlanıyor biraz. Cildinin gözenekleri açılıyor, yorgunluğun, sıkıntın, üzüntün terle birlikte çıkıyor ama terlemiyorsun. Sıcak su, gün boyu kurtulamadığın o soğuk kokuyu cildinden yıkayıp alıyor, parçalıyor, buharlaştırıyor, senden uzaklaştırıyor. Küvete akan suyun sıcaklığını artırıncaya kalbin biraz hızlanıyor. Ürküyorsun.

-.-

Küvetten çıktığında tüm banyonun buhar dolmuş olduğunu gördün. Lavabonun arkasındaki ayna tamamen buğulanmıştı. Kenara yakın bir karış büyüklüğünde bir yerin buğu tutmamış olduğunu fark ettin ama bir anlam veremedin. Bornozunu giydin, başını havluyla sardın ve çıktın banyodan. Yatağa uzandığında aynadaki buğu tutmayan o bir karışlık yer çoktan çıkmıştı aklından.

-.-

Okula gittiğinde bir sürpriz bekliyordu seni. Hocaanım görseydi çok mutlu olurdu, mutlaka. OA, senden önce gelmiş, masasında çalışıyor veya çalışıyor gibi yapıyordu. Masasının üzerinde üç tane simit... Sadece kahveleri yapmak kalmıştı sana.

“Nasıl geçti gecen?”

“İyiymi; teşekkür ederim.”

Az kalsın dün geceyi anlatacaktın ki zor tuttun kendini. Anlatacağın son kişi OA olurdu, herhalde. Ama yine de birine anlatmak ihtiyacı duyuyordun. Şimdilik bu hissi bastırmak, işi zamana bırakmak en iyisi diye düşündün. Bilgisayarını açtın, geçen hafta indirmiş olduğun bir makaleyi okumaya başladın. Işığın yavaşlatılması, çok yavaşlatılması, hatta durdurulması veya ‘c’ sabitinin üzerinde bir hıza çıkarılması konusunda matematik altyapı ile ilgili iki saygın fizikçinin makalesiydi okuduğun. Konu spekülasyona fazlasıyla

müsait olduğu için saygın bilim insanlarının saygıya değer çalışmalarını seçiyor, kıymetli zamanını dikkatli kullanıyordun.

Daha iki yaşındayken, “Kafamı karıştırıyorsun,” dermişsin, dedene. Haklıydın; severdi kafanı karıştırmayı. Okulda yeni bir şey öğrendiğinde, koşup bir an evvel ona söylemek için can atardın. O ise çoğunlukla seni şaşkırtan şeyler söylerdi. Kafan karışırdı ama hoşlanırdın bundan. Dedenin kışkırtmasıyla ertesi gün okula gittiğinde öğretmenini zorlar, çoğu zaman da kızdırırdın. Zamanla fark ettin ki öğretmenlerini böyle kızdırmak senin de hoşuna gidiyordu. “Dedeciğim, ışığı öğrendik. Çok hızlıymış. Hem de hiç değişmezmiş hızı,” diye heyecanla koştüğün bir gün deden, “Emin misin? Ya öyle değilse?..” dediğinde, alışık olmana rağmen biraz afallamıştın. Çünkü öğretmenin çok emindi; saniyede nerdeyse üç yüz bin kilometre yol alan ışığın hızının evrendeki en önemli değişmezlerden biri olduğunu söylüyordu. Ertesi gün sınıfta, “Öğretmenim, ya öyle değilse?” dediğinde öğretmenin gösterdiği tepkiyi hâlâ hatırlarsın. Ama sen kolay geri adım atmazdın; inatçıydın. Birkaç gün sonra sudan veya camdan geçerken ışığın kırıldığını anlatan öğretmenine göstermiştin, dedenin kütüphanesindeki Resimli Bilgi ansiklopedisinde gördüğün, sürülmüş tarlaya giren askerlerin istikametinin nasıl değiştiğini gösteren resmi. Öğretmenin o resmi niçin gösterdiğini anlamamış, sana daha çok kızmış ve üstelik babanı çağırmıştı. Zavallı baban, arada kalmıştı; bir tarafta öğretmenin, bir tarafta deden, bir tarafta sen... Öğretmenlerin söylediklerine karşı çıkmayıp, temkinli kabul etmenin daha iyi bir yol olduğunu daha ileriki sınıflarda öğrendin. Omuz silkmen ta o zamandan kalmadır.

İlkokul günlerinin başucu kitabı nasıl Küçük Prens idiyse, lise yıllarında da Flatland ve Light of Other Days çok etkilemişti seni. Yıllar sonra fark edecektin her üçünün de çerçevenin dışında düşünce ürünü olduklarını. Seni yerleştirmeye çalıştıkları çerçevenin dışına çıkmaya yardımcı oluyorlardı. Alice Harikalar Diyarında veya Gulliver’in Maceraları veya Robinson Crusoe da iyiydi ama nedense sen bunları tercih etmiştin. Matematik, fizik ve astronominin tohumlarını bu kitaplar mı atmıştı içine, yoksa içinde var olan tohumlar mı sebep olmuştu bu üç bilim dalına ilgi duymana; kim bilir?..

Lise yıllarının hemen başında dedenle yaptığın bir dizi sohbet etkili olmuştu üniversite terciğinde. Bir yaz gecesi, Konyaaltı plajında sırtüstü uzanmış, gökyüzündeki yıldızlara bakıyorken, “Bak, şu gördüğün çok parlak yıldız, Büyük Köpek takımının üyesi Sirius. Bize

ulaşan ışığı yaklaşık sekiz buçuk sene önce onu terk etmiş; ancak şimdi bize ulaşıyor. O yıldız şu an patlasa biz bundan ancak sekiz buçuk sene sonra haberdar olabiliriz,” demişti. Şaşırmıştın. Bu, senin neredeyse ilkokul günlerinden beri bildiğin çok basit bir şeydi. Niçin şimdi bunu söylüyordu ki? “Peki ya biz şimdi Sirius’da olsaydık, yanıp yok olmamızı bir kenara bırakırsak, kuvvetli bir teleskopla oradan Dünya’ya baktığımızda bundan sekiz buçuk sene önce olanları izliyor olurduk. Mesela, okulun ilk gününde annen, baban, babaannenle birlikte okulun bahçesinde nasıl da heyecanla beklediğini görürdük. Şurada, Başak takımının içerisinde bir kırmızı cüce var, dünyamızdan on dört ışık yılı uzaklıkta. Oraya gidebilseydik ve oradan dünyaya bakabilseydik senin doğumunu izleyebilirdik belki; Akrep takımındaki Scorpii’den babaninkini, İkiizler takımındaki bir yıldızdan da benimkini...”

Bu sohbeti hiç unutmadın. Dedenin bu hayali sana eğlenceli gelmişti ama geçmişini görebilmek için bir yıldızdan diğerine koşturmayı pek pratik bulmamıştın. Ta ki bir gün Danimarkalı bilim kadını Lene Hau hakkında okuyana dek. Bu kadın, ışığı önce yavaşlatmayı, sonra durdurmayı başarmıştı, hem de içerdiği bilgiyi yitirmeden. İşte yıllar önce okuduğun Light of Other Days nihayet gerçek olmuştu. Altmışların ikinci yarısında kaleme alınan bu hikâyede cam panellere hapsedilmiş görüntüler yıllar boyu izlenebiliyordu. Hau da tam olarak bunu yapmış, ışığı hapsedmişti. Bu müthiş buluşu dedene anlatırken en çarpıcı tarafını sona bırakmıştın: Lene Hau, doktora çalışmasında Danimarka’nın ünlü bira markası Carlsberg bursu almış, daha sonra elde ettiği üstün başarı yine Carlsberg araştırma bursu ile ödüllendirilmişti. Bunu söylediğinde deden, “Harika,” demişti, “Gayret göster, sen de Yeni Rakı bursu al.” İşte, bu şevkle tercih etmiştin üniversitede fizik okumayı. Senin için gittikçe bir tutku haline gelmişti, ışığı yavaşlatmak, hatta durdurmak ve böylece dondurmak zamanı.

-.-

Fizik, içine girdikçe daha çok çekiyordu seni içeri ama bir türlü giremiyordun. Bir nevi olay ufku... Ne tam içine girebiliyordun kara deliğin, ne de geri kaçabiliyordun. Orada, öylece dönüp duruyordun, çaresiz. Tıpkı Maelström gibi... Girdabın ağzında dönen kütükler, ağaç dalları, parçalanmış kayıklar, şişmiş vücutlar, çıkmış ayakkabıların arasında Galile, Newton, Planck, Bohr, Heisenberg, Feynman, Born, Einstein... Hep birlikte dönüyordunuz. Kim bilir kaçınıcı döngüde biraz daha aşağıya kayıyor ve sonunda, ne zaman, nasıl, bilinmeyen bir el o karanlık deliğe çekiyordu şanslı olanı. Senin şansın ne zaman gelecekti, acaba?..

Hocanın davet ettiğinde anlamıştın o şanslı anın gelmekte olduğunu. Işığın hapsedmek için üzerinde çalıştığın aşırı soğuk, yoğun kristallerin benzeri yapıların kendi güneş sistemimiz içerisinde bulunma ihtimali çok heyecanlandırmıştı seni. Hocanın geliştirdiği tele-spektrometrik analiz yöntemi sayesinde senin üzerinde çalıştığın kristalin yapının eğer varsa uzayda tespit edilmesi mümkün olabilecekti. Bir zamanlar dedenle birlikte hayal ettiğiniz gibi, dünyamızın geçmişine bakmak için onlarca, yüzlerce ışık yılı uzağa gitmeye gerek kalmayacaktı. Çok yakına, muhtemelen sadece birkaç milyar kilometre uzağa gönderilecek bir sonda ile elde edilecek kristallerin içinde geçmiş bulabilecektik. Tıpkı, Antarktika buzullarının derinliklerinden sonda ile çıkarılan buz silindirleri gibi.

Yavaş ışık ile ilgili makaleyi okurken bunlar geçiyordu zihninin derinliklerinden. Kolay olmamıştı; kolay gelmemiştin buraya. Daha üniversitenin ikinci sınıfındayken yolunu bilim insanı olmaya doğru çevirdiğinde deden seni uyarılmıştı. Bilim insanlarının dünyasının bilimin dünyasından çok farklı olduğunu söylediğinde şaşırılmış, “Farkı ne?” diye sormuştun. Farkı insan... Bilimin dünyasının güzelliğinin ve saflığının nasıl olup da insanların yetersizlikleri, ihtirasları, kaprisleri ile bozulduğunu yıllar içerisinde gördün ama sonra normal karşıladın bunu. Mademki bilimi o saklandığı gizden çekip çıkarmak için insan gerekli, ne yapalım, katlanacağız deyip kendi işini doğru, düzgün yapmaya odaklandın.

Çocukken, öğretmenin dünyayı, ayı, gezegenleri, güneşi anlatırken söylemişti insanların yüzyıllar boyu dünyanın düz olduğuna inandıklarını. Bütün sınıf hayretle çığlık atmış, o insanlara gülmüştünüz. Çocuktunuz ne de olsa. Biraz büyüdüğünde, yıllar boyu, dünyanın evrenin merkezi olduğuna ve güneşin onun etrafında döndüğüne inananları bilim dışı düşünen cahiller olarak görmeyi sürdürmüştün; ta ki milattan üç yüz yıl önce dahi dünyanın yuvarlak olduğunun ve güneşin etrafında döndüğünün bilindiğini öğrenene kadar. Hatta o dönemde dünyanın, ayın, güneşin büyüklükleri ve uzaklıkları dahi oldukça doğru hesaplanabiliyormuş. Peki bu gerçeğin kabul edilmesini ne engellemiş? Dönemin bilim insanları ve onların onayladığı bilim... Kabul edilmiş, onaylanmış ve yaygınlaştırılmış bilim, onu kabul eden, onaylayan ve yaygınlaştıranların eliyle her dönemde aşılması zor bir duvar olarak örülmüş yeni düşüncenin önüne. Eski zamanlarda sürgüne, hapse, hatta ölüme gönderirlermiş; neyse ki şimdilerde sadece itibarsızlaştırmakla yetinmiyorlar. İşte bu ortamda tutunmaya, ayakta kalmaya ve ilerlemeye çalışıyorsun. İşin zor... Bu zorluğun üstesinden gelmede Hocanın’ın desteği çok değerliydi senin için. Tezinin arkasında durmuş ve sana

yönelik eleştiri ötesi saldırıları göğüslemiş, başarı söz konusu olduğunda ise hep seni öne çıkarmıştı.

-.-

“Haydi kalk, gidiyoruz” dedi OA, telefonunun ahizesini yerine koyarken. Arayan BB’ymiş; dış kapıya gitmeniz gerekiyormuş, arabayla gelip alacaklarmış sizi. Kapıya kadar yürürken gözlerindeki soran ifadeden ötürü olacak, açıklama yapma ihtiyacı hissetti. Kendisi de pek bilmiyormuş; Başbakanlığa bağlı bilim kurumunda önemli mevkide bir profesör, tezin hakkında seninle konuşmak istiyormuş; BB telefonda böyle söylemiş. Belli etmiyordun ama. niçin seni aramayıp OA ile haber gönderdiğine anlam verememiş, biraz rahatsız olmuştun. Ama BB bu... Kapıya vardığınızda araba oradaydı. Şoför arabadan dışarı çıkıp OA’ya adıyla hitap etti, sorarcasına; ardından arka kapıyı açtı binmeniz için. On beş dakika süren yol boyunca kimse konuşmadı. Bilim kurumunun kapısı ana cadde üzerindeydi. Şoför, yayalara aldırmadan kaldırıma çıktı ve kapının tam önünde durdu. Arabadan inip, birkaç basamak merdiven çıkarak girdiniz içeri. Her geçende öten manyetik detektör kapı, kapının ötmesine aldırmayan güvenlik görevlisi, ziyaret edilecek kişiye telefon etme, kimlik alıp ziyaretçi kartı verme, gidilecek yere kadar refakat eden müstahdem, sekreter, lambri kaplı oldukça büyük bir oda, üzeri kitaplarla dolu bir makam masası, masanın önünde dört koltuk ve odanın diğer tarafında yuvarlak bir toplantı masası...

Masanın önündeki koltuklarda üç kişi oturuyordu. İçlerinde bilim adamı olmaya tipi en uygun olanı ayağı kalkıp seni buyur etti ve kendini tanıttı; profesörmüş. OA’nın içeri girmeyip sekreterin yanında kaldığını görünce şaşırıydın ama sormadın. Zaten sekreter de hemen kapatmıştı kapıyı. Kıyafetlerinden mi neden, diğer iki kişi -pek üniversite camiasından değillermiş gibi geldi sana. Ama kesinlikle devletlendiler. Sen, boş olan dördüncü koltuğa oturacakken profesör toplantı masasına geçmeyi önerdi. Ne yapsaydı adamcağız? Devletin muhtemelen üst düzey iki yetkilisine saygısından ötürü makam koltuğunu terk edip onlarla birlikte koltukta otururken daha henüz doktorasını almamış bir kızla aynı seviyede oturması beklenemezdi, herhalde. Toplantı masaları işte böylesi durumlar içindir; makam masası kadar olmasa da, otoriteye yardımcı olur.

Masaya otururken diğer iki kişiyi tanıttı. Daha doğrusu, tam bir tanıtma yapmadı. İsimlerini söylemeden sadece Başbakanlık’tan gelmiş olduklarını belirtmekle yetindi.

Şaşırdın. Başbakan'ın ne işi olabilirdi ki seninle? Tamam, bazı ülkelerde fizikçi başbakanlar veya cumhurbaşkanları olabilir; hatta bizde de olmuş ama şu anki Başbakan değil. Neyse... Nasıl olsa birazdan açıklarlar. Profesör tam söze başlayacakken kapı tıklandı ve açıldı. Elinde bir tepsi üzerinde dört bardak çay ve bir tabak kurabiyeyle bir kızcağız girdi içeri. Zor tuttun kendini gülmek için. Kızcağzın kıyafeti vodvillerdeki hizmetçilerinki gibiydi... önündeki dantelli beyaz önlükten başındaki bereye kadar... tek farkı, elbise pembe değil gri, etek boyu biraz daha uzundu.

Çay servisini yapan kız çıktıktan sonra konuşmaya başlayan profesörün söyledikleri çok şaşırttı seni. Hocaanımın çalışması gerek bilim kurulu gerekse kamu güvenliği ile ilgili kurum tarafından yakından takip ediliyormuş. Niçin olduğunu sorduğunda duymazdan geldi ve devam etti; bundan böyle, çalışmanın gidişatı ile ilgili senin rapor vermen gerekiyormuş. Tekrar sordun, senin çalışmanın kamu güvenliği ile ne alakası olduğunu. Bu kez devlet görevlisi kılıklılardan biri sert bir tonda cevap verdi.

“Bu sizi ilgilendirmez!”

Adamın yüzüne nasıl baktıysan, gözlerini başka tarafa çevirmek zorunda kaldı.

“Şaka yapıyorsunuz, herhalde. Tez benim tezim, çalışan benim. Beni değilse kimi ilgilendirecek? Hem siz kim oluyorsunuz ki?..”

“Kusura bakmayın; öyle demek istemedik,” diye araya girdi diğer görevli. “Tabii ki çalışmayı yapan kişi olarak tüm bilgiye sahipsiniz. Hatta bizim bilmediğimiz birçok şeyi biliyorsunuz. Arkadaşım, konunun çok hassas olduğunu ve çalışmalarınızın devlet sırrı çerçevesinde değerlendirildiğini söylemek istedi. Rahmetli Hocaanım'ın yaptığı gibi çalışmanın gidişatını ve elde ettiğiniz bulguları sadece bizimle paylaşmanız ve mutlaka güvenli şekilde, bizim size göstereceğimiz kurallar içerisinde korumanız gerekmektedir. Bu konuda ciddi olduğumuzu bilmenizi isteriz.”

“Peki, siz kimsiniz?”

“Sormakta haklısınız,” diye araya girdi profesör. “Kurumumuz, birçok bilimsel çalışma gibi sizin çalışmanızla da ilgileniyor ve maddi destek sağlıyor.”

Aba altından ince bir sopa göstermek gibi geldi sana. Hani, parayı biz veriyoruz, düdüğü istediğimiz gibi çalarız misali... İyi de, profesörün görmezden geldiği bir şey var: sen

bu çalışmalara buraya gelmeden çok önce başlamıştın; istersen geldiğin yere döner, orada devam edebilirdin. Söylemedin ama yüzüne baktığında profesör anladı herhalde aklından geçenleri. Söylediği kendisine de saçma gelmiş olmalı ki daha alt tondan devam etti.

“Çalışmanız devlet nezdinde değerli görülmekte, ciddi destek bulmakta. Takdir edersiniz ki devlet bu denli değerli bulduğu, destek olduğu çalışmayı korumak isteyecektir.” Pek inandırıcı gelmedi ama daha fazla üstelemedin.

Devlet görevlisi kılıklılar susuyorlardı. Profesör, “Çaylarımızı bitirdikten sonra beyler sizi kendi kurumlarına götürüp güvenlik brifingi verecekler.” Tepki vermekten vazgeçtin, artık. Faydası yok. Gidebilir misin, gidemez misin, başka bir işin var mı?.. Bunları sormak veya hiç değilse rica etmek akıllarına dahi gelmiyor. Bir an için, sırf terslik olsun diye, bir başka işin olduğunu söylemek geçti aklından ama vazgeçtin. En iyisi, kabul edip bir an evvel bitmesini umman. Çayınız bittiğine göre gitme zamanı gelmişti. Ayağa kalktınız, profesörün elini sıkıp çıktınız odadan.

Sekreterin odasından geçerken OA da katıldı size. Kızla sohbetinin aniden kesilmesinden hoşlanmadığı belliydi. Okulda kimseyle konuşmayan OA'nın okul dışında böyle sosyalleşmesi şaşırttı seni. Ziyaretçi kartlarınızı iade edip dışarı çıktığınızda bir mini-van bekliyordu kaldırımın üzerinde. Devlet böyle bir şey olsa gerek diye düşündün, kaldırımına motosiklet bırakan vatandaşa ceza keser ama kendisi minibüs park eder. Şoför kapıyı açtı; hepiniz arkaya bindiniz, şoförün yanındaki koltuk boş kaldı. Bir başka devlet adeti...

-.-

Epey uzun süren yol boyu kimsenin konuşmaması işine gelmişti. Camdan dışarıyı seyrettin. Camları kaplayan füme filme inat göğün mavisi, güneşin sarısı, ağaçların yeşili içini kapladı. Füme film kaplı camları olan füme rengi arabada, füme elbise giyen füme suratlı adamlara dayanamazdın, aksi halde.

Bir süre sonra, şehrin uzak bir mahallesinde etrafı duvarlarla kaplı büyük bir arazinin giriş kapısına yaklaştınız. Kapı neredeyse eski Roma şehirlerinin girişindeki tak gibiydi. Brüt beton, kocaman bir tak... Üzerinde yine kocaman puntoyla Kamu Koruma Kurumu yazılı, bronzdan. Onun biraz üzerinde yine kocaman harflerle, KKK... Bir an için içeride beyaz cüppeli, başları kukuletalı adamlar göreceğini düşündün ama beton takın hemen yanındaki

küçük, brüt beton binadan iki adam çıktı, başları bordo bereli. Biri şoförle konuşurken diğeri uzunca kollu bir aynayla arabanın etrafında dolaştı. Dolaşanın turu bitince şoförle konuşan açık ön camdan içeriye bir selam gönderip binaya girdi. Arabanız hareket etti ama hemen sonra yine durmak zorunda kaldı, çünkü biraz ilerideki sarı siyah çizgili bariyer tam olarak inmemiştir. Neyse, bariyer yere tamamen gömüldü ve siz geçtiniz. Duvarlarla kaplı arazide, bakımlı çimlerin, çiçeklerin ağaçların arasında kısa bir gezintiden sonra üç katlı, yine brüt beton bir binanın önünde durdunuz. İnce bir an etrafına bakındın; ilerideki havuzun yanındaki bankta oturan bir erkek, iki kadın ve çimlerde dolaşan birkaç ördek gördün. Çok hoş bir bahçeydi, gerçekten. Merdivenleri çıkıp binaya girdiniz, uzunca koridorda yürüdünüz. İçeride gördüklerinin beyaz cübbeli, kukuletalı olmaması bir yana, kimsenin kimlik alıp kart verme saçmalığıyla uğraşmaması hoşuna gitti. Akıllı bir kurum olmalı, diye düşündün; *una organización inteligente*. Füme adamların biri önde giderken diğeri arkada kalmıştı. OA, yanı başında yürüyordu ama -içgüdün olsa gerek- hayli rahat, nerdeyse alışkın olduğu hissine kapıldın. En ufak merak gösterip etrafına bakmıyordu bile. İnsan, KKK binasına girince biraz merak duyar, değil mi? Nerdee?.. Koridorda, karşıdan gelen bir kadının OA'ya sanki tanıyormuşçasına, gözüyle hafif bir selam verdiğini bile zannettin, bir an. Koridorun sonunda küçük bir hole geldiniz. Hemen yan taraftaki açık kapıdan gördüğün küçük bir toplantı odasıydı. Günün toplantıdan açılmış olmalı, bugün. Bu kez OA dahil, hep birlikte içeri girip uzunca masanın iki tarafına oturdunuz. Nasıl olduysa, sen bir tarafta, OA diğer tarafta... füme adamlardan biri senin yanında, diğeri OA'nın...

Asansördeymişçesine suskun, birbirinizin yüzüne bakmadan geçen birkaç dakika hayli uzun geldi sana. Bir başka füme adam elinde dosyalarla kapıdan girince OA dahil diğerleri, füme saçlarına hürmeten olsa gerek, ayağa kalktılar; sen kalkmadın. Çekilen sandalyelerin sesi, ayağa kalkanların hareketi odadaki sıkıcı durgunluğu sonlandırdı ama senin de ayağa kalkman gerekir miydi sorusu bir başka sıkıntı yarattı içinde. Çok sürmedi, neyse ki.

-.-

Bilgilendirme toplantısı fazla uzamadı. Sonunda, anlatılanları anladığını ve riayet edeceğini belirttiğin resmi bir belge imzalattılar sana. Önce tereddüt ettin ama anlatılanları ve yazılanları değerlendirdiğinde tereddüde degecek bir şey görmedin. Hepsi, genel geçer

şeylerdi. Bunları anlatmak için bu kadar zahmete ne gerek vardı diye düşünmeden edemedin. Neyse, fazla düşünmedin; omzunu silktin, attın imzanı.

Dönüşte füme adamlardan sadece biri eşlik etti size arabaya kadar. Dışarıdaki güzel hava, yeşillik, ördekler... sıkıcı toplantıdan sonra iyi geldi sana. Şoförün yanında iki kişi daha vardı; sigara içiyorlardı. Tıpkı okuldaki gibi, sigara içenler neredeyse yarı mesailerini bahçede geçiriyorlar. Kimse hesaplamış mıdır acaba, sigaradan alınan vergi ile kaybolan işgücü arasındaki ilişkiyi? Ekonomi hocaları severler genellikle bu tür uçuk, kaçık meseleleri. Birinci sınıftayken seçmeli ders olarak aldığın ECON101 hocanız sormuştu, “Bir adam, evini temizlemeye gelen kadınla evlendiğinde Gayri Safi Milli Hasıla artar mı, azalır mı?” diye. Zihnin böyle zamanda yolculuk yaparken küçük bir ayrıntı bu yolculuğu sonlandırdı. Etraftaki füme adamların o uyumsuz açık kahverengi ayakkabılarına tezat, bluejean altına bordo Converse... Beyaz cübbe ve kukuleta bile bu kadar şaşırtamazdı seni.

Dönüş yolculuğu kısa sürdü. Hep öyle olur. Belki bir sonraki tez çalışmanı bu konu üzerine yaparsın: Gidişte ve Dönüşte Zamanın Farklı Hızda Akışı üzerine... Arabadan inip okula doğru yürürken aklına takılanı sordun OA’ya:

“Sana niye imzalatmadılar?”

“Bilmem. Tez, senin tezin diye herhalde.”

Öyleyse oraya kadar niye geldiğini sormak geçti aklından ama üstelemedin. Alacağın cevabın doğru olmayacağı hissine kapılmıştın, nedense. Pek umursamadın da.

-.-

Eve girdiğinde saat hayli geç olmuştu. Hepsi iki kadeh şarap içmiştin ama günün yorgunluğu da eklenince kendini biran evvel yatağa atmak için can atıyordun. Dışlerini fırçalamak ve duş almak için banyoya girdiğinde, masadan kalkarken orkestranın çalmakta olduğu parçanın ritmi vardı beyninde hâlâ. Vestiyerde beklemiştin parçanın bitmesini. Nedendir bilinmez, en sevdiğin parça genellikle masadan kalkarken veya arabadan inerken veya tam evden çıkman gerektiği anda çalar. Çok acil işin yoksa, durup dinlersin. Güzel müzik çalıyor diye bir mağazaya girip hiç ihtiyacın olmayan şeyler aldığın bile olmuştur.

Müzikte, melodiden çok ritim çeker seni. Kâinatın ritmi de seni çok etkiler. Etkilemek ne kelime, büyüler. Belki de buydu seni astrofiziğe çeken. Çoğu kişi ritimsiz bulur kâinatı.

Nihayetinde, biteviye bir döngüdür. Dön, dön, nereye kadar? Sıkıcı bile gelebilir. Ama dinlemeyi bilen için ilahi bir müziktir. Farklı döngüler, farklı zamanlar, yörüngeler, pulsarlar, çarpışmalar, patlamalar, yok olanlar, yeni doğanlar... Merak edersin hep; evrensel ritim midir galaksilerin, gezegenlerin, dünyanın ritmini belirleyen; yoksa mevsimler, alizeler, musonlar, kasırgalar, volkanlar, depremler, devletler, insanlar, yumurtalıklar, atan kalpler midir tüm kâinatın ritmini oluşturan?

Diş fırçasını tutan elinin beyindeki ritmi takip etmesi hoşuna gitti. Ve bu hoşluk hissi orkestranın başçısını getirdi aklına. O da hoş çocuktur. Şarkıcı kızla pek sıkı fıkı olmasaydı ilgini çekebilirdi. Oldum olası başçılara hayranlık duymuşsundur. Bütün orkestrayı taşırlar. Diğer enstrümanların ve şarkıcının müziği, basın üzerine biner gider; daha doğrusu, gelir. Basın ritmidir müziği sana taşıyan, hücrelerine sindiren, beynine yerleştiren. Öyle arkalarda, sessiz sakin durduğuna aldanmamalı. Bateria gibi yaygara yapmaz, bağırıp çağırılmaz; piyano gibi tavır takınmaz, üstten bakmaz. Arkadaştır, yumuşak ve uyumludur, sevecen ve koruyandır, anaçtır. Ama hayli otoriterdir. Bas olmasa melodi öyle olduğu yerde, boşta kalır, ilerleyemez, bir yere gidemez. Notalar yere dökülür. Basın kurduğu ritimdir onları bir arada tutan; sıradan çıkmalarını, serserilik yapmalarını engelleyen. Notalar ve heceler, melodi ve şarkı dağılmadan, gayet derli toplu şekilde beynin ve vücudunun tüm hücrelerine kadar yayılır. Bas, insanın cildinden nüfuz eder; bateria gibi kulaktan, piyano gibi kafatasından değil. Yalnız notaları olsa, iyi; pistte dans edenleri de idare eder, bas. Adımlar basın ritmiyle atılır, kollar, gövdeler basla uyumlu sallanır, kıvrılır. Erkek, basın bir vuruşunda çeker kadını kendine; kadın, yine basın belli belirsiz bir tınısında yaslar başını erkeğin göğsüne. Basa uymadan dans edenlerin dansı çirkin görünür izleyenlere; hem kendileri de keyif almazlar danstan. İşte bu denli önemlidir senin nezdinde bas ve başçı. Hep düşünürsün, acaba Tanrı o en büyük, ilahi başçı mı diye. Kimileri ilahi besteci, kimileri ilahi şef der ama sence başçı olsa gerek.

Ağzında nane ferahlığı, elinde fırça, beyindeki ritimle aynanın karşısında hafifçe dans ederken bir şey durdurdu seni. Durmanla birlikte boynundan aşağı, bacaklarına kadar bir titreme yayıldı sırtına; hani hava aniden soğumuş gibi... hani duştayken su kesilmiş gibi... hani aynada arkanda soluk bir hayalet belirmiş gibi... hani davulun yanı başında asılı ince sarı çubuklara baterist hafifçe dokunduğunda yayılan şingirtı gibi... Baterist tekrar dokundu, bir titreme daha... Sonra bir daha... Korktun. Çok korktun...

Niçin korktuğunu anladın; daha doğrusu hissettin. Geçen gün aynada seni rahatsız eden anormallik gelmişti aklına. O canlı, parıltılı, parlak aynanın bir köşesinde, ağzındaki nane ferahlığıyla ve beynindeki ritimle uyuşmayan bir donukluk vardı sanki. Hani, koyu renk gözlüğünün ardında pırıl pırıl bir çift göz görmeyi beklediğin biri gözlüğünü çıkardığında gördüğün gri, buz gibi donuk bir gözbebeği gibi... Korkun baskın geldi; hemen ağzını çalkaladın, zaten çok az olan makyajını alelusul temizledin ve kaçarcasına banyodan çıkıp yatağına gittin. Başka zaman olsa seni rahatsız edecek okuma lambanı açık bırakıp yatağına girdin. Neyse ki yorgunluk, belki de iki kadeh şarap hemen uykuya dalmana yardımcı oldu.

Gecenin sessizliğini aniden bozan gürültüyle uyandın. Elektrik kesintisi, komşu apartmanın altındaki marketin jeneratörünün çalışmasına sebep olmuştu; o da senin uyanmana. Pijamanı giymek istedin ama zifiri karanlıkta iki adım önünü dahi göremiyordun. El fenerini en son banyoda, çamaşır makinesinin üzerinde gördüğünü hatırladın. El yordamıyla gittin banyoya kadar, el fenerini buldun. Düğmesine bastığında aynadan yansıyan şiddetli ışık gözünü kamaştırdı. Gayriihtiyari fenerin açısını değiştirince aynadan yansıyan ışık tüm banyoyu aydınlattı. Karanlıktan korkmazsın ama ışık yine de rahatlattı seni. O arada saçların dikkatini çekti; biraz kestirsen iyi olacaktı. Böyle rahat, kendini incelerken yine fark ettin aynanın kenarına yakın o bir karış büyüklüğündeki yeri. Fenerin aydınlattığı eşyaların yansımaları aynanın her yerinde görünüyorken o bir karışlık yerde karanlık bir boşluk vardı. Bu sefer görmezden gelmedin, titremedin de. Feneri oraya tutunca ışığın başka yerlerdeki kadar şiddetli yansımadığını, bir miktar ışığın aynanın arkasına geçtiğini fark ettin. Feneri eğerek tutunca o bir karışlık yerin arkasında bir oyuk olduğunu gördün. Oyuğun içinde birkaç siva parçası ile birlikte koyu renkli, küp şeklinde bir cisim vardı. Dahası, o küp şeklindeki cismin ön tarafında parlayan küçük yuvarlak açığa belli oluyordu.

O cismin ne olabileceğini tahmin edince kısa bir an panikledin ama derhal toparladın kendini. Odana gittin ve pijamanı giyip yatağına girdin. Feneri söndürüp bir süre düşündün. Belli ki evinde seni izleyen birileri var. Burası gayet açık ama açık olmayan çok şey, cevap aradığın çok soru vardı: Kim izliyor? Niçin izliyor? Tehlikede misin? Senin o cihazı fark ettiğini anlamışlar mıdır, acaba? Belki bu saatte uyuyorlardır. Belki elektrikler kesik olduğu için cihaz çalışmıyordur. Düşük ihtimal... Pille çalışıyor olabilir. Nasıl koydular o cihazı aynanın arkasına? Evine rahatça girip çıkabiliyorlar mı? Kapının kilidini değiştirirsen mi? Fayda eder mi? Kilidi değiştirince anlamazlar mı fark ettiğini? Peki, ne yapacaksın? Bu

durumu kime bildirmen gerekir? Kime bildirsen senin için güvenli olur? Kimseye bildirmesen daha mı iyi? Onlar izlerken banyoyu nasıl kullanacaksın? Acaba başka cihazlar da var mı evin başka yerlerinde? Peki ya açıkça belli etsen fark ettiğini?.. Karşısına geçip dil çıkarsan, nanik yapsan?.. Utanıp vazgeçerler mi, yoksa zarar mı verirler sana? Yine ilk soruya dönüyorsun: kim?.. Kim?.. Niçin?.. Tehlikede misin?.. Niye?.. Kim?.. Tehlikeli mi?.. Kim?.. Niçin?.. Niye?..

Sabah uyandığında, elektrik gelmiş, komşu marketin jeneratörü susmuştu. Geçen üç günü hızla geçirdin aklından, yatağından çıkmadan. Ayna aklına gelince yataktan çıkmak istemedin; yine de kalktın, okuma lambanı söndürdün. Aynayla ilgilenmeden elini, yüzünü yıkadın, dişlerini fırçaladın. Kahvaltı yapmak gelmiyordu içinden ama rutini bozmamak, röntgencilerine bir şey belli etmemek için her zamanki gibi tost ve kahve hazırladın kendine.

-.-

OA'nın her zamanki gibi geç gelmesi bu sabah sinir etti seni. Sabırsızlanıyordun dün geceyi anlatmak için. Doğru kişi olduğundan emin değildin ama başkası da yok ki. Neyse; OA içeri girince bir nebze rahatladın. Günaydıktan sonra biraz bekledin yerine yerleşmesini, bilgisayarını açmasını, çayından bir yudum almasını. Beklerken son bir kez daha düşündün söylesen mi, söylemesen mi... Kahvenden bir yudum aldıktan sonra anlatıverdin banyodaki aynanın arkasına gizlenmiş kamerayı nasıl bulduğunu. Nasıl korktuğunu, korkunca yere çömeldiğini, ne olduğunu anlayamadığın bir şeyin seni rahatsız ettiğini, o şeyin ayna olduğunu, aslında aynanın arkasında olduğunu, banyo ısınsın diye akıttığın sıcak suyun buharının hafifçe buğulandığı aynada el kadar bir yerin buğu tutmadığını, bu garipliğin önce seni ürküttüğünü ama sonra merak edip incelediğini, el fenerini tuttuğunda aynanın arkasında küçük bir karaltı ve onun ortasından yansıyan ışığı gördüğünü, bunun bir kamera merceği olabileceğini sandığını...

Anlattıklarına çok şaşırdı OA. Bir daha anlattırdı. Üşenmedin, anlattın. Anlatırken biraz heyecanlandığını, hatta hoşuna gittiğini hissedince kendine kızdın içinden ama hemen vazgeçtin kızmaktan ve daha da ballandırarak anlatmaya devam ettin. Öyle ya, insan hayatında kaç kez gizli kamera bulur ki evinde?..

“Karnım acıktı, simit alacağım; ister misin?” diye sordu. Aslında iyi olur. Dün gecenin heyecanıyla, sabah kahvaltı yapmadan çıkmıştın evden. Yolda bir şey almak gelmemişti aklına.

“Bir simit, yanında da gravyer harika olur. Bekle, para vereyim.”

“Gerek yok; bu sabah bendensin. Dün gece çok korkmuşsun.”

OA odadan çıkınca sen de bilgisayarını açtın, güne başladın. Anlatmış, rahatlamıştın ama asıl soracağını sormayı unutmuştu. Dönünce sorarsın artık. Ne yapmalısın? Dünkü fûme adamları araman gerekir mi? O imzaladığın belge böyle durumlarda ne yapman gerektiğini söylüyor muydu? Herhalde onları arayıp anlatman gerekir. Ama nasıl? Bir kart veya isim veya telefon numarası vermemişlerdi ki. Sadece, söyleyeceklerini söylemiş, talimatlarını aktarmışlardı. Devlet tek yönlü çalışır. O söyler, ister, talimat verir, emreder ama senin ona bir şey söylemen gerektiğinde ara ki bulasın.

OA, elinde üç simit ve üç tane üçgen peynirle girdi içeri. Bir simitle bir peyniri sana uzatırken afiyet olsun demeyi de ihmal etmedi. Zaman zaman sinirini tepene çıkarsa da iyi çocuk... Çocuk?!

Üçgen peynirin ambalajını açmak her zamanki gibi uğraştırdı seni. Güya, çekince kolay açılırsın diye kırmızı bir şerit var ama çektiğinde elinde kalır ve ambalaj zinhar açılmaz hale gelir. Sonra uğraş, dur... Olmadı, tırnağınla açmaya çalış; açama, tırnağın peynire batsın, peynir tırnağının arasına girsin, elinde evrile çevrile iyice yumuşayan peynir parmaklarına bulaşsın... Sonunda, peynirin üçte biri parmaklarına bulaşır, üçte biri ambalaja yapışır kalır, arta kalan üçte biri afiyetle yiyebilirsin ancak. Sonra, ambalajda kalanı bir parça simitle sıyrır ve parmaklarına bulaşanı yalarsın. Tüm bu işkenceye rağmen, yine de, kahvaltıda sıcak simitle gravyer çok keyif verir sana.

Parmaklarına bulaşmış gravyeri tam yalamıştın ki telefonun çaldı. Kim arıyor diye ekrana baktın. Sadece “Arama” yazıyor; enteresan... Numarasını gizleyerek arayanlara sinir olur, asla cevaplamazsın. Bildiğin kadarıyla, telefon operatörün de senin iznin olmadan bu tür aramaları iletmiyor. Peki, nasıl geldi bu arama? Önce reddetmek geçti içinden ama gravyer ambalajının kafanda yarattığı karmaşadan olsa gerek, açtın. Karşıdaki ses kendini tanıttı; dünkü fûme adamlardan biriymiş. Devletle ilgili biraz önceki düşüncen değişiverdi

birden. İhtiyaç duyduğunda aramana gerek yok; ihtiyacın olduğunu bilir, o seni bulur. OA ile birlikte seni Kurum'a bekliyorlarmış, araç göndereceklermiş. Önce duraksadın ama hemen anladın araç dediğinin araba olduğunu.

BB'nin sekreterine haber verme işini OA halletti. Toparlanıp çıktınız. Araç henüz gelmemişti. Yolun kenarında, okulun duvarına yaslanmış beklerken birden sordun, "Sen de onlardan mısın?" Dünkü sezgin, bu sabahki dışarı çıkışından hemen sonra aranman ve kim bilir farkına varmadığın bir dolu şey daha... En iyisi, hiç beklemediği anda direkt sorman...

Afalladı. "Anlamadım?.."

"Sen de Kurum mensubu musun?"

"Evet."

Afallama sırası şimdi sana geçti. Beklemiyordun böyle dürüst bir cevabı. Ama çabuk toparladın, karşındakinin abandonesi geçmeden ikinci, üçüncü direkt vuruşları yapmalıydın. Bir daha nerede bulacaktın ki bu fırsatı? Üniversitede boksör arkadaşın olmasının faydaları...

"BB?.."

"Hayır ama beni biliyor."

"Dünkü profesör?.."

"Hayır, o sadece eleman."

Farkı ne diye üstelemedin artık. Nakavta gerek yok. Araba da geldi zaten; bindiniz. Yol boyu tek kelime etmedin. Herkes haddini bilmeli...

-.-

Dünkü toplantı odasına gittiniz yine ama bu kez koridorda size refakat eden kimse yoktu. Kurum seni şaşırtmaya devam ediyor. Nasıl anladılar OA'nın faş olduğunu? Ne çabuk öğrendiler de durumu derhal değerlendirip hiçbir şey olmamış gibi davranmaya karar verdiler? Topu topu birkaç saat olmuştu bu sabah OA ile konuşalı. OA sayesinde okuldaki odanın da gözlendiği veya dinlendiği muhakkak ama kaldırımında yaptığınız konuşmadan nasıl haberdar oldular? Muhtemelen, işin buraya varacağını öngörmüş ve planlarını hazırlamış olmalılar. Gerisi, arabada gelirken OA'nın kısa bir mesaj göndermesine kalıyor. Eh, o da üzerine düşeni yapmıştır herhalde. Neyse, nasıl yapıyorlarsa yapıyorlar... fazla düşünmene

gerek yok; Kurum'un nasıl çalıştığını çözmek üstüne vazife değil. Nedense, Kurum'a karşı hoşgörün arttıkça OA'ya olan sinirin de o derece artıyor. Ekose pantolon giyen birinden ne bekleyebilirsin ki?..

Sizden hemen sonra telefonda konuştuğun füme adam ve ardında, biri kadın, üç kişi girdiler içeri. Teknik elemanlarmış; izin verirsen evini inceleyeceklermiş, mümkünse bugün... Kabul ettin. Başka ne yapabilirdin ki? Bu kibarlık niye? Bir tarafta, koskoca devletin onca yetkili, etkili Kurum'u; diğer tarafta sen... Tamam, gelsinler, incelesinler ama ortalığı fazla dağıtmasınlar. Anlaştınız. Öğleden sonra evde buluşmak üzere el sıkışıp ayrıldınız.

-.-

Füme adam ve teknik ekibi tam zamanında geldiler, yanlarında bir dolu alet edevatla. Söz verdikleri gibi ellerinden geldiğince temiz çalışmaya gayret ediyorlardı. Karşılığında sen de çay ve kek ikram ettin. Füme adam dahil hepsi gayet iyi tonda konuşuyorlardı ve tabii sen de onlarla. Kırk yıl düşünsen aklına gelmezdi...

Banyodaki aynayı sökmeden önce kısa bir tartışma yaşandı. Orada gizli bir kamera varsa, izleyen anlamaz mıydı kameranın tespit edildiğini? İzleyecek olsa biri niçin banyoyu seçsin ki? Sapık değil ya... Düşman da olsa istihbarat bu derece ayağa düşmemeli görüşü herkes tarafından benimsendi. Ne de olsa, senin bulunduğu ortamda meslek onurunu korumaları gerekiyordu.

Tartışma çok uzamadı. Pilliyse yapacak bir şey yok ama değilse, elektriği kesmek işe yarayabilirdi. Elektriği kesme önerini kabul ettiler. Aynayı söktüklerinde ardındaki duvarın sıvasında açılmış oyuğa yerleştirilmiş küçük bir cihaz çıktı ortaya. Aynanın hemen üzerindeki aplikten alıyormuş cereyanını. Zannettiğin gibi kamera olmadığını görünce olduğu yerde bırakmaya karar verdiler. Evdeki izleme cihazlarından topladığı sinyalleri senin kablosuz modemine aktaran bir cihazmış. Seni izleyen kimse, senin kablosuz modemin üzerinden hallediyormuş işini; parayı da sana ödetyormuş. Oh, ne alâ!..

Evde bir yerlerde başka dinleme veya gözleme cihazları da olmalı. Ekip, yarım saat içerisinde iki tane buldu; biri, çalışma masadaki yeşil opalin lambanın kaidesinde; diğeri, dizüstü bilgisayarını yerleştirdiğin docking-station'da. İkisini de yerinde bıraktılar. Kamera

bulunmamış olması arama yapan ekibi sevindirmiş olmalı; meslek onuru kurtulmuştu nihayetinde.

-.-

Akşam dışarı çıkmak istemedi canın. Favori yemeğini küçük bir tepside sundun kendine. Buzdolabından çıkardığın soğuk etten kestiğin birkaç ince dilim, bir haşlanmış patates, küçük bir domates, birkaç sivribiber, az zeytinyağı, tuz ve karabiber... Yanında bir bardak su. Tepsiyi sehpanın üzerine koyduktan sonra ışıkları biraz kıstın, kanepeye uzandın, televizyonda bir siyasi tartışma programı buldun. Siyasete ilgi duyduğundan değil; başka bir şey bulamadığından. Tartışanların ve tartışmayı modere edenlerin kimi yalancı, kimi içten pazarlıklı, kimi ince hesaplar peşinde, kimi dün kara dediğine bugün ak der, kimi dürüst, kimi saf, kimi çakal... Böyle programları izlerken sanki bulmaca çözüyor gibisin. Harfleri, rakamları yerleştireceğine kutulara adamları, kadınları yerleştiriyorsun; yalancı, içten pazarlıklı, ince hesap peşinde, tutarsız, dürüst, saf, çakal... Bulmacayı çözünce, genellikle tartışma sona ermeden senin uykun gelir sızır kalırsın televizyonun karşısında.

Üç

Uyandığını sanıyorsun ama gözlerini açamıyorsun. Sıkıcı konferanslarda göz kapaklarının ağırlaştığı çok olurdu ama şimdi sanki yapışmış gibiler. Sadece göz kapaklarını değil, parmaklarını, ellerini, kollarını, bacaklarını, hiçbir uzvunu hareket ettiremiyorsun. Göğüs kafesin bile kaskatı; inip kalkmıyor. Göğsün inip kalkmıyor ama nefes alıyorsun; hava sanki kendiliğinden akıyor ciğerlerine. Hoş bir his... Bir başka hoşluk da tüm vücudunu saran yumuşak titreşim ve kulağını okşayan vınıltıydı. "Vınıltı?.." Güzel kelime... Ancak rüyada akla gelebilirdi böylesi. Belki de rüyadasın. Uyurken, gözlerin kapalıyken göremezsin, düşünürsün, hissedersin, yaşarsın, olursun. Doğrusu rüyada olmak, rüya görmek değil. Kelimelerle oynamaya başladığına göre zihnin açılıyor demek ki.

Gözlerini açabildiğinde gördüklerini anlamaman, anlamlandırman zaman aldı biraz. Loş ışık da yardımcı olmuştu gözlerini açabilmene. Açtıktan sonra bir daha kapayamadın, çünkü gördüklerin çok şaşırtıcıydı; kocaman bir borunun içindeydin sanki. Zihnin, gözlerinle ve kulaklarınla koordine olunca anladın ki içinde bulunduğun boru bir uçak olmalı. Nasıl ki dört ayağı varsa, havlıyorsa, köpekse; boru gibiyse, vınılıyorsa, titriyorsa, uçuyor hissi veriyorsa uçak olmalı. Bu seni rahatlattı; boru içerisinde olmadığına sevindin.

Gözlerini açabildiğine göre ellerini de hareket ettirebilirsin belki. Denedin; olmadı. Ellerin, kolların sanki vücuduna bağlanmış gibi. Bacaklarını denedin; mümkün değil... Bu denemeler hava ihtiyacını artırmış olmalı ki o an derin bir soluk almak istedin. Almasaydın keşke. Öksürmeye başladın; tikanırcasına, boğulurcasına... Genzindeki yanma nefes almanı durdurduğunda göğsündeki acı artıyor; dindirmek için nefese yeltendiğinde ise genzin yanıyor.

Garip bir anı geldi aklına: Yıllar önce tüplü dalışa heves ettiğinde, ilk dalışında havan bitmişti, dipte. Dalış ekipmanının hava göstergesindeki arıza ile dalış eğitmeninin salaklığı bir araya geldiğinde ölümcül bir durumla yüz yüze kalmıştın. Tüpten hava gelmediğini anladığında ne yapacağını bilememiş, önce teorik eğitimde anlatıldığı gibi paniklemeden yavaşça yüzeye çıkmaya çalışmıştın. Ama ne mümkün?.. Dipte yaptığın egzersiz kanındaki

karbondioksit oranını artırmış, omurilik sapın, suyun altında olmanı, hızlı çıkarsan vurgun yeme tehlikesini, almış olduğun teorik eğitimi, her şeyi görmezden gelerek en ileri düzeyde sinyal göndermeye başlamıştı göğüs kaslarına ve diyaframına. Suyun içinde olduğunu bilen, nefes almaman gerektiğini emreden rasyonel beyinle onu umursamayan omurilik sapın mücadele ediyorlardı. O an için, vurgun, murgun, hiçbir şey, hava veya su, artık ne olursa, derhal ciğerlerine bir şey çekme ihtiyacından daha önemli değildi. Yine de, rasyonel beyin hâlâ gücünü koruduğundan olsa gerek, hava için hızla yukarı çıkmayı tercih etmiştin. Allah'tan, eğitmenin asistanı İsviçre'li genç kız koşmuştu yardımına. Havasını seninle paylaşarak yüzeye çıkmaya yardımcı olmuş, hayatını kurtarmıştı. O kız ve senin hızla yukarı çıktığını ona işaret eden baban sayesinde kurtulmuştu hayatın. Şimdi de burada olsalar, keşke...

İsviçreli asistan gibi pembe yüzlü, kıvrıkcık sarı saçlı bir kadının yüzünü gördün; hayal, meyal. Belki de esmerdi veya kızıl... Ne fark eder ki?.. Kurtulacağını hissettin; rahatladın. Üzerine eğilmiş, hangi dilde olduğunu anlayamadığın, daha doğrusu duyamadığın bir iki kelime fısıldadıktan sonra ağzını ve burnunu kapayan maskeyi kaldırıp başını yana çevirdi, rahat nefes almana yardımcı oldu. Artarda birkaç kez nefes aldın, sanki bir daha alamayacakmışsın gibi. Maskeyi tekrar yerleştirdi burnuna ve sen, havanın ciğerlerine kendiliğinden aktığını hissettin. Başucundaki serum torbasına uzandığını, elindeki enjektörü batırdığını gördün ama yapabileceğin bir şey yoktu; olsaydı da yapmazdın zaten. Düzelen nefesinin vermiş olduğu rahatlıkla, huzur içinde yumdun gözlerini. Aldı, götürdü vınıltı seni.

-.-

Göz kapaklarından sızıp rahatsız edecek kadar parlaktı ışık... Belki bu rahatsızlığı seni uyandıran, belki de yanı başında oturanın varlığı.

“Biraz kısabilir misiniz ışığı?”

İrkildi. Başına bağladığı eşarbin izin verdiği kadar gözüken saçları kıvrıkcık, kızıl, kalın kaşlı, yaşlıca bir kadındı. Ricanı tekrarladın ama anlamadı. Pek umursamadın; gözlerini kapadın.

-.-

Açılan kapının sesi ile uyandın. İçeri giren biri beyaz önlüklü, diğeri takım elbiseli iki kişinin karşısında refakatçin ayağa kalkmıştı. Takım elbiseli olan işaret edince dışarı çıktı. Beyaz önlüklü olan doktordu, herhalde. Nasıl olduğunu sordu sana; sen de başının ağrıdığını, ağzının kuruduğunu, parlak ışıktan rahatsız olduğunu söyledin ve biraz su istedin.

“Işık için bir şey yapamam ama sanırım su verebilirim.”

Odanın öbür ucundaki küçük buzdolabından bir şişe su aldı, bardağa doldurup uzattı sana. Yatağında doğruldun; kana kana içtikten sonra boş bardağı uzattın. Biraz daha istediğini anladı, tekrar doldurdu bardağını. İkinciye ancak yarısına kadar içebildin. Bardağı geri verirken teşekkür ettin; o da seni iyi gördüğüne memnun olduğunu söyledi. Rahatlamıştın. Her şey iyi, hoş görünüyordu ama o an garip bir şey dikkatini çekti; doktor, Fransızca konuşmuş ve sen Fransızca cevap vermiştin.

Bu garipliği anlamaya çalışırken takım elbiseli olan Türkçe girdi lafa. “Kim olduğunuzu biliyoruz. Sizi bir süre alıko... misafir edeceğiz.

“Peki, neredeyim; siz kimsiniz?”

“Bunu size şimdi söyleyemem ama biliniz ki sizin yanınızdayız.”

Elin kolun bağlı yattığını, serum torbasını, uçağı hatırladın. “Yanımda olduğunuz için mi bağlayarak getirdiniz beni buraya? İnanmıyorum. Kimsiniz siz? Neredeyim? Doktor niçin Fransızca konuşuyor?”

“Biraz dinlenin.”

Ziyaretçilerin kapıya yönelince kapı açıldı; onlar çıkıtı, refakatçin girdi içeri. Türkçe, Fransızca, İngilizce, merhaba demeyi bildiğin daha birkaç dilde merhaba dedin ama cevap alamadın. Kadının yüzü ifadesizdi; tek bir kası bile kıpırdamadı. Vazgeçtin ilişki kurmaya çalışmaktan. Yattığın yerde geriye yaslanıp etrafı incelemeye koyuldun, sessizce ve dikkatlice.

Etraf dediğin, sadece bir odadan ibaretti. Pencere yoktu. Duvarlar, tavandaki parlak, çiğ beyaz ışığın etkisini artırmak için olsa gerek, bembeyaz boyalıydı. Kapının camı ayna gibiydi. Muhtemelen refakatçin yaşlı kadına ilaveten bir başkası da dışardan gözlüyordu odayı. Kapının kolu olmaması bu ihtimali daha da kuvvetlendirdi. Karşı duvarın dibinde, biraz önce doktorun su şişesini çıkardığı mini buzdolabı; dolabın üzerinde, boşalmış plastik su

şişesi ve yarı dolu bir bardak; sol karşı köşede küçük, beyaz bir masa ve arkasında yine beyaz bir iskemle; sol duvar tamamen boş; üzerinde yattığın beyaz boyalı, beyaz çarşafı, beyaz örtülü, beyaz yastıklı yatak; yatağının hemen sağ başucunda bir sürgülü yemek masası, hastanelerde gördüğün cinsten, beyaz; yine sağ tarafında ama ayakucuna yakın, sana dönük beyaz bir sandalye ve oturan beyaz önlüklü, beyaz eşarplı, kızıl saçlı, donuk yüzlü refakatçin; sağ tarafında boş bir duvar ve duvarın ortasında beyaz boyalı bir kapı ve uzak ucunda ayna camlı, kolsuz bir kapı daha; beyaz tavanda altı adet gömme armatürden yayılan parlak beyaz ışık ve yerdeki parlak beyaz kaplamadaki yansımalar.

Minimalizmin böylesi... diye düşündün. Konyaaltı'ndaki lüks otel geldi aklına. Hani o çok tanınmış mimarın tasarladığı... Ona telif ödemişler midir, acaba? Evet, kendini o lüks oteldeymiş gibi farz ederek zamanını daha keyifli geçirebilirsin. Gerçi, o otelin pencerelerinden engin, masmavi Antalya körfezi görünüyordu ama ne yapalım, bu kadarlık kusur oluversin artık.

En az üç kez etrafını ve bir o kadar da üzerindeki arkadan bağlı, kısa kollu, beyaz hasta gömleğini inceledikten; refakatçinin beyaz ayakkabılarındaki bağcık deliklerini, beyaz önlüğündeki kıvrımları bile saydıktan sonra niçin ve nerede olduğunu anlamaya yönlendirdin zihnini. Uyutularak, uçakla getirilmiş olman, içinde bulunduğun odanın hali, refakatçinin soğukluğu, ziyaretçilerinin ketumluğu, her şey burada misafir olarak bulunmadığını; daha ziyade, kaçırıldığını ve tutulduğunu gösteriyor. Bundan böyle, uyanık ve akıllı olma zamanı...

Su istedin refakatçinden, Türkçe. Kalktı, buzdolabının üzerindeki yarı dolu bardağı aldı.

“O yetmez, daha çok istiyorum.”

Eğildi, buzdolabından bir şişe daha çıkarıp bardağı doldurdu. Bir elinde su şişesi, diğerinde dolu bardak, yanına geldi. Bardağı alırken elini inceledin, hayli yaşlıydı; eller yalan söylemez, asla. Bardaktaki suyu zoraki bitirip uzattın tekrar doldurması için. Şişeyi verdi sana, kendin doldurasın diye. İşte, istediğin buydu. Biraz önce etrafını incelerken, buzdolabının üzerindeki şişenin etiketini okuyamamıştın uzaktan. Ama nafile, eline aldığı şişenin etiketi yoktu. Bozuntuya vermeden bardağına biraz daha su koydun, içtin mecburen.

Odanın şekli biraz değişmişti. Buzdolabının üzerinde bir değil, iki şişe vardı artık; bardak ise tamamen boşalmıştı. Demek ki sadece su içerek odanın görünüşünde oldukça önemli değişiklik yaratabiliyorsun. Hoşuna gitti...

Kapı açıldı, bir kadın girdi içeri, elinde yemek tepsiyle, beyaz önlüklü, beyaz çoraplı, beyaz ayakkabılı. Refakatçin kadar yaşlı değildi, başı açık ve saçları siyahtı. Bir şey söylemeden elindeki tepsiyi sürgülü yemek masasının üzerine bıraktı ve masayı senin rahat yemek yiyebileceğin konuma getirdi. Refakatçin kalktı, açık kapıdan çıktı; yerine bu kadın oturdu. Bu yeni gelene, ikinci refakatçi anlamında R2 dedin içinden; çıkana da R1.

Yemeğin oldukça hafif ve bir o kadar lezzetliydi. Annenin, babanın, anneannenin, babaannenin yaptıklarından farkı yoktu, neredeyse. Arpa şehriye çorba, kıymalı taze fasulye, pilav ve cacık... Tamam, cacığın sarmısağı fazla kaçmıştı ama yanındaki ekşi kaysı hoşafı bu kusuru affettiriyordu. Çabucak silip süpürdün önündekileri. Ağzındaki kuruluk, boğazındaki yanma, başındaki ağrı, hepsi geçti. Hoşafın dibinde kalanı da bitirdikten sonra keyifle yaslandın arkana.

R2'yi incelemekten başka yapabileceğin bir şey yoktu. Hoş bir genç kadındı; siyah saçlı, duru tenli, kısaya yakın orta boylu, narin. R1 gibi R2'de de ne makyaj, ne yüzük, ne küpe, ne kolye... Sen de pek farklı değildin, gerçi. Üstelik saçlarını dağınık, gözlerini çapaklı hissediyordun. Tuvalete gitmek, yüzünü yıkamak, dişlerini fırçalamak, saçını taramak istedin. Söyledin. R2, önündeki sürgülü masayı kenara çekti ve sağ taraftaki duvarın ortasındaki kapıyı gösterdi sana. Yatakta doğruldun, örtüyü açıp, ayaklarını aşağı sarkıttın, bir süre bekledin. Bunca zaman yatmaktan başın dönmüştü doğrulduğunda. Yatağın yanındaki beyaz havlu terliklere ayaklarını güçlkle sokup ayakta durmayı denedin. Zorlandığını gören R2 yardıma yeltendi; istemedin. Dengeni kollayarak yavaşça yürüdün arkasında banyo olduğunu tahmin ettiğin kapıya doğru. Doğrusu, bravo... başardın.

Kapıyı açtığında, tahmin ettiğin gibi, bembeyaz fayans ve parlak beyaz ışıkla kaplı bir banyo gördün. Alafranga tuvalet, duş ve duvara monte edilmiş beyaz sıvı sabun kabından başka bir şey yoktu içerde; lavabo ve ayna bile... Tuvaletin kapağını kaldırdığında gördüğün taharet musluğu acaba memlekette misin diye düşündürdü seni. Olabilir... Yediğin yemekler de bir başka ülkede, yabancıların elinde bu kadar lezzetli pişirilemezdi zaten. Bu, biraz rahatlattı seni. Tamam, birçok ülkede uzun süre yaşadın ama memlekette olmak hissi daha

bir güven verici geldi. Elini, yüzünü, ağzını, dişlerini, her şeyi o beyaz sıvı sabunla temizlemek zorundaydın. Duş yaparken vücut jeli, şampuan veya saç kremi isteyemezdin herhalde.

Elini, yüzünü yıkayıp kendine biraz çekidüzen verdikten sonra çıktın banyodan. Yatağına girmeden önce, refakatçinin kaygılı bakışı altında biraz dolaştın odanın içinde. Dolaşmak zoruna olduğunu, aksi halde ciddi sağlık sorunlarıyla uğraşmak durumunda kalacaklarını söyledin ama anlayıp anlamadığından emin olamadın. Neyse, birkaç turdan sonra yatağına döndün. Tam yatağına girecekken kapı açıldı; birinci refakatçin R1 içeri girdi. R2, boş tabakların olduğu tepsiyi alıp dışarı çıktı. Bu arada açık duran kapının dışında, pervazın üst tarafında bir şey çarptı gözüne. Beyaz boyalı pervazın üzerine, sanki özensizce, eğikçe yerleştirilmiş kısa bir dikdörtgen... Güvenlik amaçlı bir alam cihazı olabilir belki. Yine de, bu denli sade ve dikkatlice döşenmiş bir ortamda, kapı pervazında eğik bir şey mümkün olmasa gerek diye düşündün, güvenlik için olsa dahi.

Gözün gördüğü, zihni bir anda alıp zamanda ve mekânda çok uzaklara götürebiliyor. Zaman, senin için her zaman en ilgi çekici olgu olagelmıştır. Bilimsel çalışmalarının merkezine zamanı koymuş olmanın sebebi bu olabilirdi. Bir kez daha zihnin çok uzaklara gitti, mekânda ve zamanda. Yıllar önce Tel-Aviv'de kaldığın otel geldi bir an aklına. Bir cumartesi günüydü. Check-in'den sonra on ikinci kattaki odana çıkmak için asansöre yöneldiğinde kalabalık bir grubun asansör bekliyor olmasına hayret etmiştin. Böylesi lüks bir otelin asansörleri daha iyi çalışmalıydı. Neyse, kısa bir süre sonra asansör geldi ama bekleyenlerin yarısı binebildi ancak. Uzunca bir bekleyişten sonra diğer asansöre binebildin ama dışarıda kalanların sayısı da artmıştı bu arada. Sen ve bir iki kişi, gideceğiniz katların düğmelerine bastınız ama diğerleri hiç zahmet etmemişlerdi. Fark ettin ki zaten bütün katların düğmelerinin ışıkları yanıyordu, sanki biri daha önce hepsine basmış gibi. Ve asansör, dilenci vapuru misali, her katta dura kalka on ikinci kata çıktı; indin... Sonraları, bir Yahudi arkadaşınla sohbet ederken öğrendin ki Şabat asansörüymüş o. Şabat günü olan cumartesileri, çalışmak bir yana, düğmeye basmayı bile dinen yasak addeden inançlı Yahudiler için her katta durmuş. İşte o gün, otelin koridorunda yürürken ilk kez görmüştün kapı pervazlarındaki eğik monte edilmiş dikdörtgenleri. Sonra öğrendin onlara mezuya dendiğini. Evi, odayı, içindekileri kutsayan ve koruyan bir dini sembolmüş. Peki niçin eğik takılıyorlar diye sorduğunda aldığı cevaba çok gülmüştün: önceleri, bir dini lider yatay olması gerektiğini söylemiş; bir başka dini lider ise dikey olması gerektiğini... sonunda, uzun tartışmalardan sonra, eğik olmasında anlaşmışlar.

Odanın kapı pervazının dışındaki o dikdörtgen şeyin bir mezuya olması seni hiç şaşırtmazdı. Şaşırmadın da... İsrail'de bir yerlerde olabilirdin. Hemen her dilde, kültürde, tipte, renkte kadın veya erkeğin, yine hemen her yerde Fransızca veya Türkçe veya bir başka dilde akıcı konuşanların bulunduğu bir ülke, İsrail. Yemekleri senin sevdiğin lezzette pişirmeleri gayet mümkün. Kendi evlerinde bile aynı lezzette pişiren, Türkiye'den gitme o kadar çok Yahudi aile var ki. Tamam, dini ritüellere fazlasıyla riayet ederler ama gerektiğinde dışına çıkarlar çok var. Her ülkede, her yerde yerel halktan ayıramayacağın Yahudiler bulunur; hatta zenci bile... Birinin görünüşüne, konuşmasına veya tavrına bakarak Yahudi olmadığını söyleyemezsin.

Öte yandan, aynı şekilde, birinin dış görünüşüne, konuşmasına veya tavrına bakarak Yahudi olduğunu da söyleyemezsin. Yanılmak için kapının pervazına mezuya çakılmış, Rusya'da bir yerde olabilirdin ya da Almanya'da veya Mısır'da veya Avustralya'da... Hatta Türkiye'de dahi olabilirdin. O uçak seyahati bir mizansen olabilirdi. Ne ki?.. Kalk, birkaç saat uç, sonra in... Sonuç olarak, içinde bulunduğun oda Türkiye, Almanya, Rusya, İsrail, Amerika, Arjantin veya herhangi bir ülkede; etrafındakiler seni alıkoyanlar kendi ülkeleri veya bir başka ülke menfaatine çalışan Türkler, Yahudiler, Ruslar, Araplar veya herhangi birileri olabilir. Bu kadar belirsizlik rahatsız etti seni. Bir mezuya yetmez, daha fazla ipucuna ihtiyacın var.

SIFIR

MCLEAN

Kuzeyli esintinin etkisiyle Potomac nehri üzerinden McLean'a doğru akan sabah sisi binanın çatısını tamamen kaplıyor, çan kulesi bile olmayan alçak yapının sonsuz gökyüzüne uzandığı sanrısını yaratıyordu. Pazar ayını için Route 123'ten Savile Yolu'na dönen arabaların arasından iki tanesi kilisenin park yerine girmeden yoluna devam etti. Daracık yolu kaplayan ağaçların koyu yeşil karanlığı ile yoğun sisin süt beyazı bir arada, kimi cilveli, kimi sakın ama hep ürkünç renk ve ışık oyunları sergiliyor, bildiklerini sorgulamaya zorluyordu arabalardaki bilim insanlarını. Onlar ki kimi uzayda, kimi yüksek dağların tepelerinde kimi derin denizlerin diplerinde, kimi karla kaplı uçsuz bucaksız buzullarda zamanı hissedemedikleri, zamanı unuttukları hayli uzun zaman geçirmiş, sınırlarını en zorlu koşullarda denemişlerdi.

Savile Yolu, beş yüz metre sonra iyice daralmış, arabadakileri rahatsız edercesine sallayan bir patikaya dönüşmüştü, neredeyse. Öndeki arabayı kullanan zorlanıyordu; bir yandan etrafında süregiden ürkünç oyunu görmezden gelmeye ve diğer yandan bu yoğun siste burnunun ucunu dahi görmekte zorlandığı arabayı daracık yolda tutmaya çabalıyordu. Arkadaki arabanın sürücüsünün ise öndeki arabanın kuyruk lambalarından çıkan ve sis sütünde dağılan kırmızı huzmeyi dikkatle takip etmekten ve öndeki sürücünün maharetine güvenmekten başka yapabileceği bir şey yoktu.

Yolun sonunda ağaçların bittiği yerde sisin perdelediği görkemli eski evin önünde durdular. Biraz ilerdeki George Washington Parkway'de son sürat akan trafiğin uğultusu duyuluyor, sisi delmeyi başarabilen farların ışığı görülüyordu. Hassas bir kulak, sisin bir kilometre uzaktan taşıdığı, Yılan Adası'nın aşağısındaki küçük çavlanların sesini duyabilirdi. Biri kadın beş kişinin bunlara ayıracak zamanı yoktu. Arabalardan inip, evin merdivenlerine yöneldiler, koşarcasına. Biraz ileride ise resmi plakalı arabalar park etmişler; şoförleri, vergi ödeyenleri umursamadan, motorları çalışan arabalarının direksiyonunda kimi gazete okuyor, kimi uyukluyordu.

-.-

Merkezi Haberalma Teşkilatı'nın Langley yerleşkesinin hemen dibindeki bu ev, teşkilattakilerin bilmesi arzu edilmeyen, resmi kayıtlarına girmesi gerekmeyen toplantılar için kullanılan birkaç yerden biriydi. Hatta, en elverişlisiydi. Belli yetkideki teşkilat mensupları, giriş-çıkış kayıtlarında yerleşke içerisindeymiş gibi görünürken, ağaçların arasındaki belli belirsiz bir yoldan geçerek buraya gelebiliyorlar, rahatça. Sadece toplantılar için değil, her bakımdan, her anlamda, tamamen off- limits...

Yeni gelenler girdiğinde içerdekiler henüz kahve ile donut atıştırıyorlardı. Pazar olduğu için takım elbiseli, tayyörlü kimse yoktu ama yüzlerindeki o, devletin yüksek menfaatini korumakla görevli, fedakâr, üstün insan ifadesinden soyunmamışlardı. Bu ifadeyi yüzünde en belirgin şekilde taşıyan en zayıf, uzun ve yaşlı olanın işaretiyle hepsi sohbeti kesip masanın etrafındaki sandalyelere oturdular.

On üç kişiydiler. Sohbeti kesip oturmalarını işaret eden en yaşlıları masanın başında yerini aldı. Çok zayıf olmanın ötesinde, koyu buğday teni, önde bir tutam perçemli kısa kesilmiş beyaz saçları, çıkık elmacık kemikleri, uzun çenesi ve sivri kulakları ile çizgi romandan çıkmış, iskeletorvari bir görünüşü vardı. İleri yaşına rağmen yüzünde tek bir çizgi yoktu, neredeyse. Uzun yıllar hiç gülmemiş, asla ağlamamış, hiçbir şeye şaşırmamış, mimiksiz bir yüz; beyinle yüz kasları arasındaki tüm sinirleri kesilmiş sanki.

“Önünüzdeki raporu okumanız ve üzerinde düşünmeniz için on beş dakika veriyorum. Okuduktan sonra düşüncelerinizi, ben sorana kadar kendinize saklayın.” Bir sigara yaktı ve içeriğini çok iyi bildiği, defalarca okuduğu raporu aldı eline. Bir tek onun önünde sigara tablası vardı.

Herkesin önünde birer kopyası bulunan rapor kısaydı; toplam iki sayfa. Okumaları on dakika sürdü ama hayretlerini yatıştırmaları kolay olmadı. Bu arada ikinci sigarasını söndüren iskeletor, “Mümkün mü?” diye sordu hemen sağında oturana. Cevap alamayınca solundakine döndü. O da öne eğdi başını. Senede iki ya da üç kez bu toplantıları yaptıkları için katılanlar usulü biliyorlardı. Herkesin yeri ve söz sırası belliydi. Önce sağdan birinci, sonra soldaki, sonra sağdan ikinci, sonra soldan ikinci, sonra sağdaki üçüncü... Kimse sırası gelmeden, söz verilmeden, sorulmadan konuşmaz.

Masadaki herkes, iskeletorun askeri geçmişine saygı duyması gerektiğini düşünüyor, doğrusu hissediyordu. Bazılarının bilmediği, bazılarının bildiği halde dile getirmediği, kayda

değer bir askeri başarısı olmaksızın, ifadesiz yüzü ve yapmacık sert tavırları sayesinde üç yıldızlı generalliğe kadar yükselmiş olmasıydı. Bir de askerdeyken ve emekli olduktan sonra şahinler safında en uçta yer alması, asker ve askeri geçmişi olmayan herkesi olası düşman bellemesiydi. Gücünü, zayıfların üzerinde kullanan, kendinden güçlülerin karşısında sinen, güce ve güçlüye tapan biriydi. Kırk sene önce doğmuş olsaydı mükemmel bir SS subayı olurdu ama yanlış zamanda, yanlış yerdeydi. Bu yanlış kendisi için doğruya çevirmeyi becermişti yine de.

Sekizinci, “Olabilir,” dedi, çekinerek.

“Mümkün mü, değil mi?”

“Mümkün”

“Ne kadar?”

“Fazlasıyla.”

“Peki, biz neresindeyiz bunun?”

“Dört sene öncesine kadar gayet iyi durumdaydık; neredeyse başarıyorduk ama yukarıdan gelen talimatla proje rafa kaldırıldı.”

“Kimin talimatıyla?”

“Selefinizin.”

Benim niye haberim yok diye sormayacak kadar akıllıydı. “Peki, nasıl oldu da Türkiye bu kadar?..”

“Zaman meselesiydi, efendim. Araştırmaların büyük bölümü uluslararası ve tasnif dışıydı. O zaman için takıldığımız, bir türlü ilerisine geçemediğimiz bir nokta vardı. Er, geç birisi bulacaktı. Son tutam tuzu koymak Türklere nasip oldu.”

“Niye takip etmedik?”

“Tahmin edemedik, efendim; başkalarına odaklanmıştık.”

İki saat daha devam etti toplantı. Herkes bir şeyler söyledi; kimi şaşkınlığını, kimi bilgisini, kimi ileriye yönelik öngörüsünü, kimi neler yapılması gerektiğini...

-.-

DC

George Washington Parkway üzerinde güneye doğru ilerleyen resmi plakalı arabanın şoförü gayet iyi biliyordu, Pentagon'a giderken Arlington Mezarlığı'nın yanından gitmesi gerektiğini; hatta, aceleleri olmadığında içinden geçirdi. Beyaz Saray'a giderken ise, daha rahat gidebilecekleri Theodore Roosevelt köprüsünden değil, Francis Scott Key Köprüsü'nden geçirdiler DC'ye.

Bugün Beyaz Saray'a gidiyor olmalarına rağmen önce Arlington Mezarlığı'nda dolaşmalarını, sonra Key Köprüsü'nden geçmelerini istedi iskeletor. Oysa, yola çıkarken acelesi var gibiydi. Arlington Mezarlığı'nın, sivil arabaların giremediği dar yollarında, resmi plakadaki kodun avantajıyla bir süre gezindikten sonra Deniz Piyadeleri Savaş Anıtı'na yöneldiler ve doğu yüzünün önünde durdular. Siyah granitin üzerinde büyük pirinç harflerle: - 10 Kasım 1775'ten bu yana, ülkeleri uğruna can veren deniz piyadelerinin onuru ve anısına - Zaman zaman yaparlardı bunu. Sol arka pencereyi açar, bir sigara içimi böyle bekler, sonra anıtın etrafında bir tur atıp çıkarlardı. İskeletor, deniz piyadesi değil kara piyadesiydi ama kim bilir, belki babası deniz piyadesiydi, belki Iwo Jima'da savaşmış, belki orada hayatını kaybetmişti. Böyle şeyleri kimseyle konuşmadığı için bilinmezdi. O gün iki sigara içimi bekledikten sonra, Key üzerinden DC'ye girip Beyaz Saray'a yöneldiler.

Araba, 17nci cadde üzerinde Eisenhower binasının önünde durdu. Arabadan inip binaya giren iskeletor, hızlı adımlarla giriş katının güneydoğu ucundaki odasına yöneldi. Kapının yanında onu bekleyen sekreter gülümsedi ve hemen telefona uzandı. Odası küçük ama zamanının çoğunu dışarda geçiren biri için yeterliydi. Zaten, penceresinden görünen Beyaz Saray'ı, Gül Bahçesi'ni, Güney Çayırını ve faul yapmamak için gayret eden Gizli Servis'in elemanlarıyla basket oynayan Başkan'ı görmeye pek de hevesli değildi. Çoğunlukla panjurları kapalı tutması hayret konusudur binada çalışanlar arasında.

Kahvesinden birkaç yudum almıştı ki kapı açıldı, Başkan Yardımcısı'nın ulusal güvenlikten sorumlu başdanışmanı girdi içeri. Ayağa kalkmak zorunda kalmasın diye koltuğuna oturmamıştı. Her zamanki gibi soğuk bir ifadeyle selam verdi ve söze girdi.

"Konu ile ilgili ve yetkili unsurlarla görüştüm, efendim; bugün itibariyle kesinlikle mümkün olmadığını teyidini aldım."

“Emin misiniz?”

“Yetkililer, efendim, öyle söylediler.”

“Bizdeki çalışmalar?..”

“Hâlâ askıda, efendim.”

“Diğer ülkeler?”

“Henüz kayda değer bir ilerleme tespit edilmedi, efendim.”

“Pek ala. Bu konuda olabilecek her türlü gelişmeyi engellememiz gerektiğini biliyorsunuz. Sonuçlarını göğüsleyemeyiz.”

“Evet, efendim.”

“Sorumlu sizsiniz. Size güveniyorum.”

“Evet, efendim.”

Başkan Yardımcısı'nın başdanışmanı çıkarken kapıdan sızan ışığın oluşturduğu siluet çok hoş göründü gözüne. Pazar da olsa, her günkü gibi giyindiği gayet şık, biraz mini, çok az dar tayyör ve topuklu ayakkabıların iyice ortaya çıkardığı mevzun vücut hatları ve sütlü kahveden az koyuca, uzun bacaklar... Keşke şoförü olsaydı veya sekreteri...

-.-

Görüşmeden sonra, eve kadar yürümek istedi. Lafayette Meydanı'ndan geçip H'ye çıktı, 15 ile kesiştiği köşedeki apartmana girdi, siyahi kapıcının selamını almadan rezidans bloğundaki asansöre bindi, yedinci katın düğmesine bastı. Apartmanın statüsüne nazaran asansör hayli yavaştı. Birkaç sene önce tüm bina yenilenmiş, ancak dış cephe, merdivenler, koridorlar ve asansörlerin aslına mümkün olduğunca sadık kalmışlardı. Yavaş asansör, işten eve veya sabahları evden işe geçiş kapısıydı.

Dairesinin kapısında, bina yönetiminin kuralları gereği yazılı olan ismini görmek hoşuna gidiyordu. Sadece ismini değil, unvanını da yazdırmıştı: KORG. (E.) SETH KAVANAGH. Yeni komşuların veya binada çalışanların lüzumsuz sosyalleşme girişimlerini engelliyordu, en azından. Dairesi büyük değildi. Zaten dairede oturmayı sevmiyor; başkentte işi olduğunda kalıyordu burada. Sadece ve sadece Lake Shore, Maryland'daki evinde kendini evde hissedirdi. Oradaki evi, bahçesi, sahili, denizi, komşuları, kilise cemaati, belediye meclisi,

polisi, itfaiyesi, benzincisi, marketteki kasiyeri... herkes, onun gibi Amerikalıydı; oysa, Afrikalı, Meksikalı, Çinli, İtalyan, Yunan, Macar, Arap, kim olursa olsun, iki bin dolar kirayı ödeyen bu apartmanda oturabilirdi. Bu kadar çok, karışık ırksal çeşitliliğin ülkenin başına bela olacağına inanırdı, hep. Amerika'nın Kurucu Ataları muhakkak ki bunu istememişlerdi. İsyan İngilizlere karşıydı ama asıl Amerikalı onlardı. Bu tezinin desteğini Amerikan milli marşında buluyordu. Tanrı'ya inanan özgür beyazların köle siyahlara üstünlüğü ve dahası bir İngiliz bestesi olması... İngilizlerin yanı sıra Fransızlar, Almanlar, Polonyalılar... İsmindeki Yahudi ve İrlandalı tınlarından ötürü onlara da müsamahalıydı ama zenciler, İtalyanlar, İspanyollar, Meksikalılar, Japonlar, Çinliler, Hintliler, İranlılar, Araplar, Türkler... asla... Şu Liberya projesi başarılı olsaydı, keşke. Liberya, çözüm olmamıştı, yürümemişti. Maalesef, yapabileceği bir şey yoktu, artık. Francis Scott Key'den bu yana çok sular geçmişti köprü'nün altından. Ama o haklıydı; Amerika, Amerikalılarındır.

-.-

Mezun olduğu sitenin web sitesine girdi. Eski günlere özlem duyduğundan değil; öyle biri olmadı hiç, olanlardan da haz etmezdi. Önce ana sayfayı açtı, hemen ardından öğretmenler sayfasına geçti, orada bir süre bekledikten sonra mezunlar sayfasına geçti, sonra tekrar öğretmenler sayfasına, sonra ders programı sayfasına, üçüncü sınıfların ders programına, birinci sınıflara, üçüncü sınıflara, ikinci sınıflara, tekrar birinci sınıflara, tekrar üçüncü sınıflara... geri gitti, öğretmenler sayfasında yine bir süre bekledi ve çıktı.

Okulun sunucusu buluta aktarıldığında Kavanagh kurdurmuştu bu mekanizmayı. Mezun olduğu okulunun web sitesinin yenilenmesini, sunucunun buluta aktarılmasını ve birkaç uygulamayı okulun kasasından beş kuruş çıkmadan yaptırdığı için müdür ve mütevelliler müteşekkir olmuşlardı. İşi yapanlar kendi adamlarıydı; bu sayede kimsenin, özellikle devletin dikkatini çekmeden bağlantı kurabiliyordu şebeke ile.

Okulun sunucusu derhal bir başka sunucuyla irtibata geçti, o da bir başkasıyla... Sonunda, tiyatro ve benzer etkinliklerin biletlerini satan sunucu, oluşturduğu bileti cep telefonuna gönderdi.

Duş aldı, giyindi, çıktı. Asansördeyken baktı telefonuna: yine Damdaki Kemancı. Salak bunlar diye geçirdi içinden. Bu, dördüncü oluyordu. İki sene içerisinde dört kez Damdaki Kemancı'yı izleyen biri herhangi bir düşmandan daha tehlikeli görünebilirdi devlete,

eğer izleyebilseydi. En harika sistemi dahi kursan salaklık her zaman, her şeyi mahvedebilir; bunları uyarmak gerek diye düşündü. Neyse, son bir kez daha izleyecekti bu akşam sütçü Tevye'yi.

-.-

Cep telefonunun ekranını girişteki optik okuyucuya gösterdi ve açılan turnikeden geçip fuayeye girdi. Teknolojideki ilerleme sinirini bozuyordu, zaman zaman. Amerika, Amerikalılarından derken, ne idüğü belirsiz makinelerin mi olacak, sonunda? Fuayede oyalanmadan salona girdi yerine oturdu. Yanında, önünde, arkasında oturan tanımadığı on beş, yirmi kişinin de kendisi gibi seçilmişlerin dostları olduklarından emindi.

Birinci perde bittiğinde, sağında oturan yaşlı adama döndü, "Mümkünmüş," dedi.

"Engellemişsiniz, hani?.."

"Bizdekileri evet ama ummadığımız bir yerde çıktı ortaya."

"Nerede?"

"Türkiye."

"Müdahale edemez misiniz? Sizi dinlerler."

"Eskiden olsaydı mutlaka ama şimdi çok zor. Müdahale edersek uyanırlar. Bizi dinlemek bir yana, tam aksini yaparlar. Bence, sizin yöntemlerinizle halletme yoluna gitmeliyiz."

"Alıştınız pis işlerinizi bize yaptırmaya."

"Her sene üç milyar dolar alırken pek şikâyet etmiyorsunuz ama."

"Beş de verseniz ödeyemezsiniz borcunuzu."

"Hepimizin meselesi bu."

"Biz pislik yaptığımızda açıkça yapıyoruz, sizin gibi gizli, kapaklı işlerimiz çok az. Başkan Kennedy'yi kimin, nasıl, niçin öldürdüğünü herkes, hâlâ bilmek istiyor."

"Veya İzak Rabin'i..."

"Tamam, tamam; aynı kayıktayız."

“Anlaştık, öyleyse. Bu gelişme mutlaka sekteye uğratılmalı, mümkünse tamamen engellenmeli. Hiçbirimiz geçmişin karanlığından çıkan hayaletlerle uğraşmak istemeyiz. Geçmişin sırları açığa çıkmamalı, asla. Hepimiz bu sıklardan besleniyoruz.”

İkinci perde sona erdiğinde acele etmedi. Etrafındakiler de ağırdan aldılar. Ayağa kalktıklarında, yaşlı adam önündeydi. Sendelercesine hafifçe eğilip sadece onun duyabileceği şekilde, “Bizimkilerin haberi yok, henüz. Elinizi çabuk tutun.” Yaşlı adam hafifçe salladı başını.

-.-

ROMA

Çok elverişli bir yerdir Roma; farklı ülkelerden birçok kişi dikkat çekmeden gelebilir buraya; kimi tekstil, kimi kozmetik, kimi kimyasal, kimi makina almak için, kimi turistik amaçlı... Seçilmişlerin karar heyeti olağanüstü toplantı için Roma’da bir araya gelmişti. Hepsi yedi kişiydiler; hepsi yaşlı... Yetmişin üstünde yedi kişi... Fiziksel ve zihinsel bakımdan hepsi sağlıklı, hepsi dinç... Toplam beş yüz yıllık bir hayat... Karar kurulunun aldığı kararları yürütme kurulu, dünyanın dört bir yanına yayılmış, hemen her ülkede, hemen her milletten dostlardan oluşan çeşitli organlar vasıtasıyla yürütür. Günümüz dünyasında hayli hiyerarşik, arkaik bir karar ve yürütme mekanizmasıymış gibi görünse de etkinliği ve dolayısıyla varlığı uzun zamandır sürmekte. Sırrı, yüce Yaratan’ın yarattığından ilham almasıdır. Tabii ki günlük rutini sürdüren mekanizmalar, bağışıklık sistemi, koruyucu refleksleri ve hatta içgüdüleri de var ama kararlar kesinlikle karar kurulu tarafından verilir, uygulama izlenir ve gerekli düzeltmeler yapılır.

Karar kurulunun “uyanık” toplantılarına yürütme kurulu da katılır; ancak, karar seviyesinde fikir belirtemez, sadece karar kurulunu bilgilendirir veya soruları cevaplandırabilirler ve tabii alınan kararların layığıyla yerine getirilmesinden sorumludurlar. Bu amaçla kendi aralarında ve bağlı organlarıyla haberleşir veya bir araya gelirler. Yürütme kurulunun üyeleri, karar kuruluna nazaran daha genç, elli yaşın üzerinde, beş kişiden oluşur. Yetmiş yaşını aşanlar, daha doğrusu aşabilenler karar kuruluna doğal aday olur, yer boşaldığında, seçilebilirlerse, tecrübelerini karar kurulunda değerlendirme fırsatı bulurlar.

Bu on iki adam kalben inanırlar dünyayı ve insanlığı koruyup kolladıklarına. Öyle, iyilik olsun diye yapmazlar bunu. Onlar, aslında, insanları kollamıyor; dünyayı değil, kendi mülklerini koruyorlar. İnançları o ki tüm kâinat ve insanlık, onların, bu on iki adamın yüzü suyu hürmetine yaratılmıştır. İşte bu sebeple, korumak, görevin ötesinde, en doğal haklarıdır.

Bugünkü karar kurulu toplantısı, “uyanık” değil, Washington’dan gelen üyenin çağrısı üzerine sadece yedi kişilik karar kurulu arasında “uykuda” yapılıyordu.

“Beyler, hanımefendi... Ciddi bir meseleyle karşı karşıyayız. Bugüne dek yapılanları, yaptıklarımızı alt üst edebilecek, dünyanın çivisini çıkaracak bir gelişme yaşanmakta. Bunu öngörmüş, tedbir almış, bu konudaki çalışmalarını bastırmıştık; ancak hiç ummadığımız bir yerde tekrar baş verdi. Eğer yeterli olgunluğa erişirse, bugüne dek sır olarak saklanagelen, kimi derin devletlere, kimi meczuplara, kimi rastlantılara atfedilen birçok şey; kimi cinayet, kimi felaket, kimi devrim, kimi kazanın aslı ortaya çıkabilir ki bu sadece bizim değil, tüm insanlığın sonu olur. İnsanlığın varlığı, insanların gerçeği bilmemesine bağlıdır. Bilgi, bugüne dek fazlasıyla avamın eline geçti ama sır, her daim var olageldi. Ancak bu gelişme eğer sonuçlanırsa artık sır da olmayacak. Bu, kabul edilemez. Asla!..”

“Nasıl bir gelişmeymiş bu?”

“Zamanda geri gidebilmek, bir nevi... Işığa hükmederek, onu yavaşlatarak, hatta durdurarak, geçmişte olan herhangi bir şeyi görebilmek...”

“Işık, hani, çok hızlıydı... Hani yakalanamazdı...”

“Artık değil.”

“Işığı durdurmak ya da yavaşlatmak yeterli mi? Yakalamak gerekiyor mu?”

“Haklısınız. Tabii ki yakalamak gerekiyor.”

“Bu nasıl olacak?”

“Bugünkü veya çok yakında mümkün olabilecek teknoloji sayesinde dünyadan sadece birkaç milyar kilometre uzaktaki asteroid kuşağı içerisinde hapsolan ışığa ulaşmak mümkün.”

“Güneşten on, yirmi, belki elli misli uzak mesafeden söz ediyoruz.”

“İmkânsız değil. Eğer bugün engellemezsek, yarın mümkün olacak.”

“Peki, kim sorumlu bu son `gelişme´den?”

“Türkler.”

“Radarın altında kalmayı becermişlerdir, hep. Hata bizde. İhmal ettik.”.

Tartışma, bu minval üzerinde, birkaç saat sürdü. Sonunda, yürütme kuruluna aktarılacak karar çıktı: engellenmeli; mutlaka, her ne pahasına olursa olsun.

-.-

VAUXHALL

Fulham üzerinde batan güneş, halk arasında LegoLand diye adlandırılan görkemli ve bir o kadar çirkin binanın yeşil camlarından yansıdığında Vauxhall köprüsünden güneye geçen arabaların yolcularına müthiş bir görsel şölen sunuyordu. Daha şanslı yayalar ise köprünün korkuluklarına yaslanıp şölenin keyfini çıkarıyorlardı. Yeşil camların ardında, dördüncü katın batı köşesindeki odasında O’Cullen pencereden dışarı bakarken, evinin yolunu bulamayan sarhoş misali, basitçe batıdan doğuya akacak yerde bir kuzeye, bir güneye yalpalayan Thames, tam önünde kuzeye dönüyor, çok ilerlerde, o ucube devasa çarkın olduğu yerde doğuya dönüp gözden kayboluyordu.

Henüz atandığı, daha doğrusu terfi ettiği bu görevinde yeniydi ama eskiden MI6 olarak da bilinen SIS, yani Gizli İstihbarat Servisi’ndeki çeyrek asrı aşkın özverili hizmetine karşılık verilen plaket epeydir pencerenin önündeki koyu yeşil mermer çıkıntıyı süslüyordu. Artık emeklilik zamanı gelmişti; bekleniyordu, hatta. Ancak bir sorunu vardı: emekliliğinde ne yapacaktı? Tamam, eskiyen ayları kesip yıldız yapıyorlar; peki, ya eskiyen istihbaratçıları?.. Oyalanmak için hatıralarını bile yazamazlar.

Sekreteri, Ashwood ve Cummins’in onu görmek için geldiklerini söylediğinde memnun oldu; akşamüzeri iki yudum içerken eşlik edebilirlerdi.

Konuşurken üçü de ayakta, batan güneşi ve Thames üzerindeki hareketliliği izliyor, ellerindeki bardaklardan masa başında çalışanların dışardaki dünyaya, eski hareketli günlere özlemine yudumluyorlardı. Ash’in anlattığına göre, istihbarat, Roma’da bir araya gelen, kendilerini “seçilmiş” zanneden bir grubun içerisindeki muhbirlerinden gelmişti. Böyle seçilmişler, atanmışlar, adanmışlar, masonlar, illuminati’ciler, opus dei’ciler, tarikatlar, dernekler, kemik ve kafatası’cılar, ku kluks klan’cılar, Heidelberg’ciler, Bilderberg’ciler,

Bremen'ciler, kendilerini devletlerin üstünde zanneden bir sürü saçma sapan gruplar esasında çok geniş istihbarat ağını ucuza çıkarmanın bir yoludur. Yetişkin çocuklar, daha doğrusu, çocukluktan çıkamamış yetişkinler, adrenalin ihtiyacını gidermek için böyle oyunlar oynarken çoğu zaman devletlerin profesyonel örgütlerine istihbarat sağlarlar, bilerek ya da bilmeyerek. Bir avuç bunağın peşinden giden kimi macera, kimi para tutkunu serserinin bu oyunu, basın ve popüler romanlarının yarattığı gizem sayesinde uzun zamandır sürüyor. Zaman zaman kontrol dışı işler yapsalar da bu salakların varlığı profesyonel istihbarat örgütleri için faydalı bir kaynak olagelmıştır, hep.

Konukları odadan çıkınca koltuğunu pencereye doğru çevirip ayaklarını yeşil mermer çıkıntıya uzattı. Çeyrek asır plaketinin devrilmesini umursamadı. Topu topu beş yıldır teşkilatın başında olan maliye kökenli şefe verilen şövalye nişanının yanında yarısı sahada geçen çeyrek asır için verilmiş kalın camdan bir plaket ne ki?.. Bıkmış, artık sıkılmıştı ama biraz önce duydukları yeniden, ilk günkü gibi heyecandırmıştı. Kendisinin bilip de kimsenin bilmediği sıraların yanı sıra kendisinin bile bilmediği sırlar ortaya çıkacak, geçmişe ait hiç sır kalmayacaktı. Bugün geçmişe ait sır kalmazsa yarın geleceğe ait sır da olmayacak; nihayetinde, ona, şefe, SIS'e, LegoLand'e ihtiyaç duyulmayacaktı. Belki bu binayı yıkar, yerine o anlamsız devasa, ucube yuvarlaktan bir tane daha koyarlar.

Neyse... Nereden, nasıl geldiyse geldi, öğrendikleri hayret vericiydi ve mutlaka önlem almayı gerektiriyordu. Birkaç sorun vardı, yine de: birincisi, bu serseri gizli gruplardan gelen istihbarata güven olmaz; teyit ettirilmesi gerekir, mutlaka. Grubun içerisine sızmış bir başka profesyonel örgütün fabrikasyonu yalan haber bile olabilir. İkincisi, bu istihbarat SIS'e geldiyse, başkalarına da gitmiştir, muhakkak. Çabuk ve etkili hareket etmeli. Yıllar boyu yaşadığı, o sinir yıpratıcı durumlardan biriyle karşı karşıyaydı, yine: bilinmezlik denizinde çabuk ve doğru hareket edebilme becerisi...

--

AŞDOT

Eski Yafa'ya hayli yakın evinin verandasından Akdeniz'i seyrederek kahvaltı yapmak ve arada bir gazeteye göz atmak günün en sevdiği anıydı Kamer Temur için. Kızları ülke dışında; kendisi ve karısı baş başa kalmışlardı. Haftaya, küçük kızlarını, torunlarını görmek için İstanbul'a gidecekler. Kendisi de İstanbul'da büyümüş, İsrail'e geleli neredeyse altmış yıl

olmuştur. Weizmann Bilim Enstitüsünde fizik doktorasını yapmadan önce İstanbul Teknik Üniversitesi, İTÜ’de elektrik mühendisliği okumuştur. Üniversitede asistanlık yaptığı, talebelerin imtihan soruları ile ilgili tüyo alabilmek için “Kamer Hoca” diye peşinden koştuğu, arada bir onlara yardım ettiği günler çok geride kalmıştı. İstanbul’da kalanlar gibi o da hep o İstanbul’un özlemini çekiyordu. Haftaya göreceği bambaşka bir İstanbul olacak. Aslında kızı ve torunu olmasa aklına bile getirmezdik bu İstanbul’a gitmeyi.

Telefonu çaldığında, sabah keyfi bozulduğu için rahatsız olmakla birlikte biraz da huzursuz oldu. Tarif edemediği bu huzursuzluk hissini iyi bilirdi; sonunda bir tatsızlık çıkardı, hep. Gerçi emekli olduğundan beri uzaktı bu huzursuzluk hissinden ama işte bu sabah yine duymuştu. Telefonu aldı eline;

“Hocam, ben Moşe, Moşe Almond.”

Zaten duyar duymaz tanımişti asistanının sesini. Uzun yıllar birlikte çalışmışlar; kendisi terfi ederken Moşe’nin de beraberinde daha ileri pozisyonlara yükselmesini sağlamıştı. Şimdi, herhalde, bir yerlerde önemli bir görevde olmalıydı. İşin doğrusu, çok uzun zamandır takip etmiyordu kimin ne yaptığını, nereye geldiğini... Üzücü haber almamak için arkadaşlarını bile aramayı kesmişti. Kimi arasa, telefona bir yakını çıkıp öldüğünü söylüyordu. Verandada oturup Akdeniz’i seyretmek en iyisi... Ölmüyor; hep orada.

Moşe, çok saygılı sormuştu; zahmet olacaktı ama acaba araba yollarsa kendisi ile buluşmayı kabul edip edemeyeceğini. Çok önemli bir şey olmasa rahatsız etmeyecek kadar saygılı olduğunu biliyordu. Kabul etti. Araba gelen kadar giyinip evden çıkabileceğini söyledi. Araba zaten evin önündeymiş ama sorun yok, bekleyebilirmiş. Ah Moşe diye geçirdi içinden; asistanlığında da böyleydi. Her zaman her şey için önceden hazırlıklıydı. O yüzden ki kendisiyle birlikte her yere götürmüş, yükselmesine yardımcı olmuştu.

-.-

Araba askeri mezarlığın yanından geçip Bat Yam’ı geride bırakırken gözlerini yumdu. O mezarlıkta yatan, yaşasalardı şimdi kim bilir nerede ne yapıyor olacak gençleri ve o güne dek tırnaklarıyla, alın terleriyle bir hayat kurmuş olan orta yaşlıları düşündü. Onların yakınlarını, sevgililerini, eşlerini, çocuklarını düşündü. Bu mezarlıkta olmayanları, başka mezarlarda yatanları, mezarı dahi olmayanları düşündü. Sonra geçti karşı tarafa, onların

ölülerini düşündü; onların sevgililerini, eşlerini, çocuklarını... Nihayetinde, bugün gelmiş oldukları yer itibariyle, değdi mi diye düşündü. Herhalde değmemiști ki bugün hala orta yaşlılar, gençler, çocuklar ölmeye, öldürmeye devam ediyorlar. Yaşlıları düşündü. Savaşlarda kește yaşlılar cepheye sürülseler, ne iyi olurdu. Belki de savaşta ölmek, evlat acısı çekmekten daha katlanılır bir ceza olduğu için Tanrı onları böyle ağır cezalandırmayı tercih ediyor. Ama ne var ki anlamıyorlar cezadan. İstanbul günlerinden aklında kalan şiir: Nush ile uslanmayı etmeli tekdir; tekdirden anlamayanın hakkı kötektir. Peki ya kötekten de anlamayana ne yapmalı diye sormak aklına gelmemiști o günlerde.

Seksen yaşın verdiği rehavetle biraz kestirmişti arabanın arka koltuğunda. Gözünü açtığında, koyu yeşil zemin üzerine beyaz harflerle Soreq Nükleer Merkezi yazan yol levhasının yanından geçiyorlardı. Yıllar boyu, binlerce kez gidip gelmişti bu yoldan. Kriyojenik fizik doktorasını tamamladıktan sonra girdiği Soreq Nükleer Araştırma Merkezi'nde uzay soğuşu ile ilgili çalışmış, birçok çalışmaya ve patente imza atmıştı. Soğuşun fiziği söz konusu olduğunda bir elin parmaklarıyla sayılabilecek sayıda uzmandan biriydi. Şimdi de herhalde daha önce üzerinde çalışmış olduğu bir konuyla ilgili görüşüne başvurmak için Soreq'e çağırıyorlar olsa gerek diye düşündü.

Araba, kendisinin yıllarca neredeyse gözü kapalı döndüğü kavşaktan dönmeyip de düz gidince şoförü uyarma ihtiyacı hissetti, "Buradan dönmeyecek miydik?"

"Bilmiyorum, efendim. Bana sadece sizi almamı ve bu yol üzerinde ilerlememi söylediler. Gideceğimiz yeri sonra bildirecekler."

Şaşırdı. Moshe böyle saçmalıklarla uğraşmazdı. Şaşırmış halde ne yapacağını düşünürken şoförün telefonu çaldı.

Şoför, karşıdakini dinledikten sonra, "Okey," dedi ve kapattı telefonu ve aynadan göz teması kurarak, "Aşdot'a gidecekmışiz, efendim. Hemen orada oluruz, merak etmeyin."

Yapabileceği bir şey yoktu, nasılsa; arkasına yaslandı, Aşdot'un dış mahallelerini, sokaklardaki Hasidikleri seyre koyuldu. Birkaç dakika sonra marinaya yakın yüksekçe bir binanın altındaki kapalı garaja girdi araba. Durduklarında, şoför kapıyı açtı, inmesine yardım etti Arabanın am önünde durduğu asansöre doğru yürürken asansörün kapsı açıldı; Moshe içerdeydi. Hemen koluna girdi ve asansöre binmesine yardım etti.

“Kamer Hocam, hoş geldiniz. Sizi bu zahmete soktuğum için kusuruma bakmayın, lütfen.”

“Bu gizem niye?..”

“Haklısınız, Hocam. Benim fikrim değildi ama mecbur kaldım onların dediği şekilde davranmaya.”

“Onlar kim?”

“Şimdi tanışacaksınız.”

Asansör onuncu katta durduğunda koridorda bekleyen orta yaşlı, sarışın, hoş hanım kendini tanıttı. “Hoş geldiniz. Ben, Pnina”. Onu takip ederek geniş bir kapıdan geçerek büyük bir odaya girdiler. Yere kadar inen, neredeyse tüm cepheyi kaplayan camın ardında beyazımsı mavi Akdeniz tüm haşmetiyle görünüyordu. Kamer, belki de bu etkileyici görüntüden olsa gerek, odadaki adamı ilk girişte fark etmedi. Adam, hoş geldiniz, ben Yoav diyerek elini uzatınca anladı içeride birisi daha olduğunu. El sıkışma ile kahve ikramı arasında sordu kim olduklarını.

“Biz, Şabak’ız. Kısaca Şin Bet, güvenlik servisi.”

Buldukları bina Şabak’ın merkezi olamazdı; güvenli yerlerinden biri olmalıydı, muhtemelen. Şabak’ın ilgisini çekecek ne yapmış olabilirdi? Güvenlik kaygısı gerektiren işinden emekli olalı on beş sene olmuştu. Doğrusu, pek anlam veremedi bu karşılaşmaya.

“Niçin getirttiniz beni buraya?”

“Masanın üzerindeki dosyaya bir göz atmanızı ve görüşünüzü bizimle paylaşmanızı rica ediyoruz. Moşe’ye ve teyit aldığımız başka kaynaklara göre bu konunun en yetkin uzmanıymışsınız.”

“Konu ne?”

“İsterseniz, bir saatliğine sizi yalnız bırakalım; dosyayı inceleyin; sonra konuşalım.”

Sabah keyfini bozup buraya kadar geldikten sonra başka ne diyebilirdi ki?..

-.-

Dosya çok kalın değildi ama oldukça kapsamlı ve ayrıntılı hazırlanmıştı. Önce, baştan sona hızla okudu; sonra ayrıntılara dikkat ederek, teknik değerlendirmeler yaparak tekrar okudu, adı geçen kişilerle ilgili analizleri ve özgeçmişlerini inceledi. Üçüncü kez üzerinden geçiyordu ki kapı açıldı, Moşe ve Yoav içeri girdi; hemen arkalarından da Pnina.

“Evet doktor, ne diyorsunuz?” diye sordu Yoav.

“Ne söyleyebilirim ki? Hayret içerisindeyim ve bir o kadar da heyecanlandım.”

“Geçen gün ilk okuduğumda ben de aynı şeyleri söylemiştim, hem de doktora yapmadan.”

Moshe hemen atıldı, “Saygılı ol. Sen çölde deve kovalarken o saygıdeğer bir bilim adamıydı. Bir daha böyle konuşursan gideriz; hocamla birlikte.

“Tamam, şakaydı.”

“Sen git, develerine yap o şakaları.”

“Kahve veya başka bir şey ister misiniz?” diye soran Pnina’nın sesi ortamı rahatlattı.

Moshe aldı sözü, “Hocam, ne diyorsunuz; mümkün mü?”

“Dosyada yazılı olanlar gerçekleştirilmişse, o çalışmalar başarıyla sonuçlanmışsa, mümkün, tabii ki.”

“Dosyada yazılanları tam anladığımı söyleyemem. Benim için fazla teknik. Nasıl çalıştığını basitçe anlatabilir misiniz, rica etsem?..”

“Tıpkı dünyamızdan çok uzakta bir yerden çıkan ışığın bize ulaşana kadar bir zaman geçmesi gibi bizden çıkan ışık ta zamanla uzaya yayılmaktadır. Dünyamızda olan her olayın, yapılan her şeyin görüntüsü bu şekilde dünyadan uzağa, uzaya yayılmaktadır. O olayın uzaya yayılan görüntüsünü elde etmek mümkün olsa, olayın nasıl olduğunu görebiliriz. Ancak, görüntünün uzaya yayılması ışık hızında, çok hızlı olmaktadır; o yüzden peşinden koşup yakalamak mümkün değildir. Daha doğrusu, mümkün değildi. Eğer, ışığın hızı azaltılabilir veya durdurulabilirse, işte o zaman ışığı yakalamak mümkün olacağı için o olayın görüntüsüne ulaşmak da mümkün olacaktır. Yani, bir bakıma, geçmişi görebileceğiz. Bunun için önce ışığın yavaşlatılması, hatta durdurulması lazım; sonra, bu duran ışığı yakalayıp inceleyebilmek... Bu dosyaya göre, ışığı durdurmak mümkün ve dahası, uzayın nispeten

yakın bir bölgesinde ışığı durduran bir kristal yapı var. Mesele, oraya kadar gidebilmek ve o duran ışığı inceleyebilmek.”

“Peki, başarılı olma ihtimali var mı?”

“Anlaşılan o ki evet”

“Ne yapabiliriz?”

“Benzer çalışmaları biz de başlatabiliriz.”

“Onu demiyoruz” diye araya girdi, Yoav. “Engellemek için ne yapabiliriz?”

“Niçin engelleyelim ki?.. Müthiş bir gelişme.”

“Doktor, bizim uzayda o kadar uzağa gidip orada saklı duran görüntülere ulaşmamız mümkün mü? Biz uzayda o kadar uzağa roket gönderip geri getirebiliyor muyuz? Biz derken İsrail’den söz ediyorum.”

“Hayır.”

“Öyleyse, ne faydası var bize?”

“Ama bilim, insanlık...”

“Başlarım insanlığa!..”

Moshe yine müdahale edecekken Kamer Hoca omuzuna dokundu, durdurdu. Nasıl olsa konuşma bu minval üzerinde gidecekti; adamın meşrebinde vardı.

“Tamam, anladım ne demek istediğini.”

“Doktor, bizim gidip alacak imkânımız yoksa başkalarının yapmasına engel olmalıyız. Sanıyor musun ki bizim kirli çamaşırlarımız, sırlarımız yok? Aksine, başa güreşebiliriz bu hususta.”

.. başa güreşmek .. ?.. Bir an kendini İstanbul’da sandı. “Benden duymak istediğini söyleyeyim, öyleyse. Bu çalışmalar yapılmış ve bu sonuçlar alınmışsa, evet, hayli mümkün. Gerisi an meselesi ve birinin gidip uzayın orasından alıp getirmesi gerekiyor. Engellemek istiyorsanız engelleyin. Nasıl engelleyeceğinizi bana sormuyorsunuz herhalde, değil mi?”

“Hayır, doktor; nasıl engelleyeceğimizi iyi biliriz. Sadece, mümkün mü değil mi, onu bilmek istedik.”

“İzin verirsen bir soru da ben sorayım, sana. Bu bir dış istihbarat konusu değil mi? Niçin Mossad değil de Şabak ilgileniyor bu meseleyle?”

“İç sırlarımızın dış sırlarımızdan çok daha kirli olduğunu bilmiyor musunuz?”

-.-

Pnina'nın getirdiği kahveleri içerken bir süre havadan, sudan konuştular. Konuyu tekrarlamaya gerek yoktu; nasıl olsa, engellemek için ne yapmak gerekiyorsa yapılacaktı. Kamer, bir an kendini çaresiz ve huzursuz hissetti, tıpkı sabahki gibi.

Gitmek için ayağa kalktıklarında Yoav'a döndü, “Kıza zara vermeyin, lütfen.”

Yoav, olumlu ya da olumsuz bir anlama çekilemeyecek kadar belirsizce salladı başını.

“İsrar ediyorum. Sanırım biliyorsunuz niçin ısrar ettiğimi. ”

“Biliyorum,” dedi Yoav. “Elimden geleni yapacağım.”

“Söz mü?..”

“Söz!..”

Böyle bir teşkilatta çalışan böyle bir adamın verdiği söze ne kadar güvenilirse?..

Asansörde aşağı inerken soran gözlerle bakan Moşe'ye açıklama ihtiyacı duydu.

“Dedesini okul arkadaşımı.”

-.-

YASENEVO

Ostafyevo havaalanı için inişe geçtiklerinde aniden uyandı. Eğime değişikliğine karşı içkulağı çok duyarlıydı. Biraz duyarlı olsa iyiydi ama onunki rahatsız eder derecedeydi. Bu yüzden hava kuvvetlerine girememiş, çok istediği halde pilot olamamıştı. Girebildiği muhabere okulu da iyiydi. Bu sayede KGB'nin kapısından içeri adımını atmış, Sovyet sonrası dönemde, dış istihbarattan sorumlu sluzhba vneshney razvedki, yani SVR içerisinde teknik istihbaratın başına kadar yükselmişti.

Bozkırla çöl arası bir coğrafyada geçen gayet sıkıcı üç günden sonra eve dönüyordu. Uçağın penceresinden baktığında gördüğü ormanlık arazi yeşile olan özlemini gidermek için birebirdi. Baçurino'daki evi de... KGB dönemi olsaydı böyle bir eve sahip olmayı hayal dahi

edemezdi. Belki buna benzer bir daçası olabilirdi ama emekli olduğunda elinden alır, Moskova'nın varoşlarındaki çok katlı apartmanlarda küçük bir daire verirdi; tabii, daha önce atılmadıysa. Oysa şimdi, yemyeşil ormanın kenarındaki kendi lüks evinde oturabiliyor; teşkilatın başının 650'si kadar olmasa da, kendine tahsis edilmiş bir Gulfstream G150 ile çıkabiliyordu uzun mesafeli seyahatlere.

Ne şans!.. Sıfır-sekiz'e iniyorlar. Arayan gözlerle baktı pencereden; uzaklarda, ormanın ötesinde bir yerde çalıştığı görkemli bina görünüyordu; pek umursamadı. Yakında bir yerde, ağaçların arasında evi de olmalıydı. Evini düşününce tatlı bir mutluluk kapladı içini. Evi, aynı zamanda karısı demekti. Bir an önce inmek, huzur dolu evine varmak, karısının yumuşak dokunuşuna, rahatlatıcı sesine kavuşmak için sabırsızlanıyordu. Sanki son anda inmekten vaz geçecekmişçesine, piste tam yaklaştıklarında motorların artan devri rahatsız etti, yine. Neyse, teker koyunca rahatladı. On beş dakika sonra evinde, şöminenin karşısında, karısının yanında olacaktı.

Uçak, nazlı bir kız gibi salın salına, terminalin karşısındaki eski askeri havaalanı günlerinden kalma hangara taksit yaptı; motorlar sustu, kapı açıldı, merdiven indi. İvçenko, paltosunu giyip piste indiğinde arabası ve şoförünü göremeyince şaşırıldı. Onun yerine yardımcısı vardı merdivenin ucunda.

"Efendim, acil bir durum için merkeze gitmeniz gerekiyor, hemen."

"Neymiş bu acil durum?.."

"Bilmiyorum, efendim. Helikopter bekliyor."

Çantalar uçaktan indirilip helikoptere yüklenir yüklenmez havalandılar. Kuş uçuşu mesafe topu topu sekiz kilometreydi. Yasenevo'nun hemen güneyinde, Butovskiy Lesopark ormanının kıyısındaki SVR'nin yeni merkez yerleşkesi devasa boyutta, hayli etkileyiciydi. Novomoskovsky bölgesindeki bu merkezin inşası projesinde de yer almıştı. Orman idaresi ile yaptıkları bitmez, tükenmez tartışmaları dün gibi hatırlıyordu, hala. Çıkmaza girince, çok yüksek yerlerde biri masaya yumruğunu vurmuş, mesele hallolmuştu. Bir de aklında kalan, yüklenici firmanın mühendisleri ve teknisyenleriyle anlaşabilmek için öğrendiği çat pat Türkçe idi.

-.-

Odasına uğramadan, toplantının yapıldığı salona gitti. Salonda sadece S bölümünün direktörü Grinin vardı. Pek şaşırmadı gerçi; çünkü S bölümü zaten her şey, Grinin ise herkes demektir. Grinin, her zamanki gibi yüzüne yapışık gülümsemesiyle karşıladı; hatta ayağa bile kalktı. Yüzündeki kasların bir oyunu olan, sırtmaya karışık bu gülümsemeye aldanmak hata olurdu. SVR'nin bu en genç ama en güçlü ve de en etkili direktörü, yüz kaslarının sayesinde çok çabuk yükselivermişti.

Bu gülümsemeye karşılık vermemek kabalık olurdu. Çantasındaki şişeyi çıkarıp masaya koydu ve masada her zaman hazır bekleyen küçük kadehlerden ikisini doldurdu.

“Senden önce karımı görmeyi tercih ederdim. Birbirimizi bu kadar acil görmemizi gerektiren mesele ne?”

“Avucumuza düşecekler,” diye cevapladı Grinin, daha çok sırtarak. Sakladıkları bütün sırları öğreneceğiz.”

Şaşkınlığını görünce, hemen girdi konuya ve tüm ayrıntılarıyla anlattı, ilk haberin kendilerini ‘seçilmişler’ diye adlandıran soytarı bir gruptan geldiğini, ayrıca SIS'teki en güvenilir adamından teyit aldığını, hatta İsrail'deki dikkat çekici hareketliliğin bile bu konu ile alakalı olduğunu... vesaire...

İvçenko, “Başkalı engellemek isteyebilir ama biz, aksine, daha da geliştirmek için çalışmalıyız. Geliştirip tüm kirli çamaşırlarını ortaya sermeliyiz. Unutmamamız gereken bir şey varsa, o da bu konuda avantajlı olduğumuz. Bu fikri uygulanabilir hale getirebilecek sadece Amerikalılar ve biz varız. Bilmem kaç milyar kilometre uzağa sonda gönderip o bilgiyi almak her babayığidin harcı değil. Biz yapabiliriz.”

“İşte, teknik bölümün direktöründen duymak istediğim buydu. Ancak, soru şu ki sahiden mümkün mü?”

“Anladığım kadarıyla Amerikalılar mümkün olduğu hususunda şüphe duymuyorlar. Ben de, yarından tezi yok, ilgili bilim adamlarının görüşünü alacağım. Hayır, bugünden...”

Ne yazık ki karısı ile buluşmasını biraz ertelemek zorundaydı. Odasına çıkarken, Grinin'in SIS ile ilgili söylediği takıldı aklına. Bu devirde İngilizlerden hâlâ istihbarat elde edebiliyorsa bravo doğrusu... Tamam, altmışlarda, yetmişlerde insancıl veya ideolojik nedenlerle mümkün oluyordu ama şimdi?.. Hangi İngiliz, hangi nedenle SVR için çalışır ki?

Para?.. Aşk?.. Seks?.. Şantaj?.. Ama kesinlikle ideoloji değil. Yıllardır bu işin içerisinde olduğu halde bir türlü anlayamadığı, anlamlandıramadığı bir dolu şey var, hâlâ. İyi ki teknik istihbaratın başındaydı... Bu arada, Grinin'in hakkını da teslim etmek lazım. Yüz kaslarından başka özellikleri de varmış demek ki...

Neyse, kendi işine bakmalı, yapması gerekeni yapmalı; birkaç kişiye telefon ettikten sonra bir an evvel eve gitmeliydi.

-.-

BALGAT

Lojmandan çıkıp hemen yan binadaki ofisine gittiğinde akşam geçmiş, gece hayli ilerlemişti. Dilan aşınaydı bu saatlerde çalışmaya. Ofisinde fazla oyalanmadan Başkan'ının odasına geçti. Başkan'ın mutlaka bilgilendirilmesi gereken bir görevdi bu, çünkü yıllar önce bizzat onun planladığı ve tohumunu attığı operasyonun meyveleri toplanıyordu, artık.

Yerleşkenin ana kapısından çıkan, taksi plakalı sarı arabanın arka koltuğundaydı. Taksi, Konya Yolu'ndan kuzeye dönüp otogarın önündeki bayram trafiğine karıştı. Neredeyse gece yarısı olmasına rağmen baş döndürücü bir trafik vardı. Otogarın önünde yolcu indiren, bindiren onlarca taksi arasından geçmekte zorlandılar ama takipten kurtulmak için birebirdi.

Doğrusu, heyecanlıydı. Meslek memuru olarak Dışişleri'ne girmesi ODTÜ'de geçen oldukça zorlu beş yılını almıştı ama orada bir geleceği olmadığını anlaması için sadece bir yıl kâfi gelmişti. Sonra, kuruma başvurmuş, imtihanları geçmiş ve orada kendini bulmuştu. Yükselmişti de... Yurt dışı görevlerde sınıf arkadaşları Dışişleri mensubu olarak daha ikinci kâtipken o, konum olarak, onların çok üstünde kabul görüyor, onların kapısından dahi bakamadığı toplantılara katılıyordu. Şimdi, Başkan ile çok yakın çalışma fırsatı bulmuş, terfi edeceği bir sonraki pozisyonun yolunu açmaya başlamıştı. Bu görevi de başarıyla tamamlarsa, o dik hiyerarşi merdivende bir basamak daha çıkmış olacaktı. Ancak, çok dikkatli olması, hata yapmaması gerekiyordu. Karşısındakiler, bu oyunun en iyi oyuncularıydı.

İbn-i Sina Hastanesi'nin acil servis girişinde taksiden indi. Giriş kapısına kadar sekiz, on metrelik yolda başındaki örtüyü düzeltti. Sırtındaki manto, ekim gecesinin beklenmedik soğuşundan korumaya kâfi gelmemişti. Çabucak içeri attı kendini. İçerisi, gecenin bu

saatinde bile kalabalıktı. Hedefi olduğunu tahmin ettiği orta yaşlı, al yanaklı, hafif çekik gözlü kadın, yanında kendine benzeyen çok genç bir erkekle birlikte çay içilen bölümdeki sıralardan birinde oturuyordu. Yüzü bembeyazdı. Belli ki rolüne iyi hazırlanmıştı. Sanki ağrıyormuşçasına karnını tutarak kadına doğru ilerledi ve hemen yanı başlarında duvara yaslandı. Kadının uyarmasıyla genç adam ayağa kalkıp yer verdi Teşekkür etti; oturdu.

Genç adam birkaç dakika sonra, bir kutudan kopartılmış karton parçası üzerinde üç plastik bardakta çay ve altı adet kesme şekerle çıkageldi. Anlaşılan, jest yapmak istemişti. Dilan, tekrar teşekkür etti ve bardakların birini aldı ve beraberinde iki adet kesme şeker; daha doğrusu, bir tanesi şeker büyüklüğünde küçük bir USB bellek.

Yanıdaki kadın ve genç adam biraz sonra kalkıp triaj masasına gittiler; oradaki görevliyle kısa bir süre konuştuktan sonra kapıdan çıkıp taksi durağına yöneldiler. Dilan gidişlerini izledi. Arkalarından kimsenin çıkmadığından emin olduktan sonra durakta diğer taksilerin arasında bekleyen, geldiği arabaya bindi.

-.-

Getirdiği USB belleği Başkan'la birlikte gün ağarınca kadar incelediler. İçindekilerin çoğu İngilizce, bir kısmı ise Rusça teknik belgelerdi. Başkan, hem İngilizce hem de Rusça'ya hakimdi, kendisinin de İngilizcesi iyiydi ama belgelerdeki teknik dil, konunun anlaşılmasını zorlaştırıyordu. Gün içerisinde teknik bölümden birkaç kişinin katılımıyla tekrar incelemek üzere, USB'yi güvenli kasaya koyup ofisten çıktılar. Sabahın erken saatinde soğuk iyice ısırır olmuştu. Neyse ki evleri birkaç adım uzaktaydı. Lojmanda oturmanın avantajı...

-.-

Başkan, belgeleri incelediğinde anlamıştı konunun önemini. İki bakımdan önemliydi: Birincisi, uluslararası seviyede önemli bir bilimsel çalışmanın Türkiye'de gerçekleştiriliyor olması; ikincisi ise ki bu çok daha önemliydi, gerek Türkiye, gerekse diğer ülkelerde geçmişin sırlarına vakıf olmak... dünyayı yerinden oynatacak, toplumları ayağa kaldıracak kadar önemli sırlara... Bu sırlara vakıf bir istihbarat kurumunun içeride ve dışarıda sahip olacağı muazzam gücü tahayyül etmek dahi imkânsız. Muhakkak ki adı geçen o iki Türk bilim kadını korunmalı, çalışmaları izlenmeli. Ama nasıl?..

Kurumun dikkatini çekmeden nasıl yapabilecekti bunu?

-.-

Sekreterini telefonla aradığında saat dokuz beş vardı. Dokuz buçukta ofisinde olacağını, Dilan Hanım ve Dünder Bey'i o saatte ofisinde görmek istediğini ve öğleden sonra sayın Müsteşar'a arz için randevu talebinde bulunmasını söyledi.

Dediği gibi tam dokuz buçukta ofisine geldiğinde teknik bölümün sorumlusu Dünder Bey'i sekreterin odasında bekler buldu. Sekreterden önce ayağa kalktı. Dilan Hanım henüz gelmemişti.

"Dilan Hanım'ı aradım; telefona cevap vermedi, efendim."

"Sabaha karşı gidebildi evine; uyanamamıştır, belki. Tekrar arayın."

Odasına girip koltuğuna oturdu. Yorgundu. Eskiden olsa iki saat uykuyla iki günü geçirebilirdi ama ellisinden sonra zor oluyor.

Birkaç dakika sonra, sekreteri elinde bir fincan çayla girdi içeri. Fincanı masaya bırakırken, "Dilan Hanım'a ulaşamıyorum."

"Biraz daha deneyin; ulaşamazsanız Dünder Bey'i içeri alın."

Sekreter biraz sonra tekrar içeri girdiğinde Dünder Bey de hemen arkasındaydı. "Ulaşamıyorum, efendim."

"Evine birini gönderin. Yarım saat içerisinde burada olmasını istiyorum."

Masasının çekmecesinden çıkardığı küçük USB hafızayı Dünder Bey'e uzatıp, "İki saat içerisinde bunu incelemenizi ve makama arz için rapor hazırlamanızı istiyorum. Raporu iki nüsha hazırlayın, lütfen. Birazdan Dilan Hanım da size katılacak."

"Baş üstüne, efendim."

Sekretere dönüp, "Sayın Müsteşar'a arz?.."

"Saat dörtte, efendim."

"Pek ala, çıkabilirsiniz."

-.-

Sekreter, alı al, moru mor, içeri girdiğinde saat dokuz buçuktu.

“Dilan Hanım...”

“Geldiyse alın içeri.”

“Hayır, efendim. Dilan Hanım...” Sesi titriyordu.

“Ne oldu, kızım. Söyle, ne söyleyeceksen.”

“Ölmüş, efendim.”

“...”

-.-

Arz için saat dörtte Müsteşar’a çıkmasına gerek kalmamıştı; beşte o gelecekti. Henüz basına verilmemişti ama Dilan Hanım’ın beklenmedik ölümü kurum içerisinde şaşkınlığın ötesinde şok yarattı, neredeyse. Bu kadar genç birinin bu denli ani ölümü...

Kurum tabibinin ceset üzerinde yaptığı ön incelemede anormal bir bulguya rastlanmamıştı. Genç birinin beklenmedik ani ölümü gibi görünüyordu. Tabii ki ancak otopside sonra bir şey söylemek mümkün olabilecekti.

Müsteşar geldiğinde saat altıyı geçiyordu. Yarım saat kadar Dilan Hanım’ın ölümü üzerine konuştuktan sonra Dünder Bey’in hazırladığı raporu çıkardı. “Dün gece bu rapora konu olan istihbaratı Dilan Hanım getirmişti. Neredeyse sabaha kadar birlikte çalıştık.”

“Konu ne?”

“Sayın Müsteşar’ım, Rusya’daki üst düzey güvenilir kaynağımızdan aldığımız istihbarata göre Ruslar bizde yapılan bir bilimsel çalışma ile hayli alakalılar.”

“Peki?..”

“Bu çalışmanın başarılı sonuç vermesi halinde, onların da benzer konuda yapmakta olduğu çalışma boşa gitmiş olacak. Bu yüzden bizdeki çalışmayı engellemek veya olmazsa, sekteye uğratmak istiyorlar.”

“Ne hakkındaymış bu çalışma?”

“Efendim, Dilan Hanım’ın elde ettiği dokümanlar üzerinden hazırlattığım ön raporda arz ettiğim üzere, fizik alanında önemli bir buluş yapma ihtimali varmış.”

“Pek ala, bu iki hanımın izlenmesi ve korunmasını uygun görüyorum. Bu konuyla siz ilgilenin, lütfen. Benim ilgilenmem gereken bir ölüm olayı var. Umarım basın bu ölümü malzeme yapmaz.”

Müsteşar’a arz tam istediği gibi geçmişti. Olması gereken de buydu... Maliye bürokrasisinden gelen birini idare etmek kolay olmuş, vakayı tamamen kontrolü altına almıştı. Nerdeyse ömrünü adadığı kurumu onu emeklilik girdabına sokarken hiç mesleki tecrübesi olmayan birinin kurumun başına atanmasını sindiremiyordu içine. Sadakat, bir yere kadar...

Kuruma intisap ettiğinde -severdi bu tabiri kullanmayı; hiçbir zaman kendisini kurumun çalışanı olarak değil, daima mensubu olarak gördü. Evet, Başkan kuruma intisap ettiğinde, şimdiki müsteşar da herhalde hesap uzmanı olarak maliye bürokrasisinin en alt kademelerinden birinde göreve başlamıştı. O, bir dolu badireler atlatırken, diğeri hesap kitap ile meşguldü. O, diğerinin ve ailesinin, çocuklarının hatta torunlarının güvenliği için kendi ailesini ihmal ederken, hatta kimi zaman hayatını tehlikeye atarken, diğeri bundan bihaber güvenli limanlarda dolanıyor, terfi alıyor ve gün geliyor ki kurumun başına atanıyordu. Adalet, istihbaratçının temel değeri olmasa da onun çok değer verdiği bir kavramdı. Tabii ki mesleki hayatında kendinin de birçok kez adaletsiz davrandığı olmuştu, tıpkı bu sabahki gibi. Ama ne çare...

Son zamanlarda, sık sık kendi başının çaresine bakması gerektiğini düşünüyor, bunun için fırsat kolluyordu. Dün gece Dilan Hanım’ın getirdiği istihbarat işte bu fırsatı da beraberinde getirmişti. Gerçi, yazık oldu Dilan Hanım’a. Çok gençti... Keşke başka biri olsaydı ama ona denk geldi. Bu fırsatı kaçıramazdı; mecburdu. Adaletsizliğe karşı olsa da, mecbur kaldığında adaletsizlikten kaçınmazdı. Kimi zaman hiç günahı hatta alakası dahi olmayanların zarar gördüğü olmuştur. İstihbarat camiasında bunun için güzel bir tabir vardır: collateral damage; yan hasar... Bazen, bizim dinimizde de günah çıkarma olsaydı ne iyi olurdu diye düşündüğü olmuştu. Günah çıkar, iki mum yak... tamam... Kurtuldun.

Müsteşar’ı uğurladıktan sonra odasına geçti, kasadaki USB belleği alıp cebine attı. Dünder Bey’i çağırmasını söyledi sekreterine; gelirken, sabah verdiği USB belleği de getirmesini istedi. Biraz sonra Dünder Bey girdi içeri. Ona, hazırlamış olduğu rapor için teşekkür etti; tabii, Müsteşar’ın da memnun kaldığı yalanını söylemeyi ihmal etmeden...

Sabah vermiş olduğu USB belleği aldı Dündar Bey'den ve onun gözü önünde kasaya kilitleti. Tekrar teşekkür edip gönderdi Dündar Bey'i. Kasadaki temizlenmiş bellek, cebine nazaran neredeyse onda bir bilgi içeriyordu. Müsteşar'a arz ettiği raporda belirtildiği gibi, yapılan bilimsel çalışmanın asıl öneminden, yaratacağı güçten, toplumsal tepkiden söz etmeden, sadece ışık üzerine bir bilimsel çalışma ve yabancı istihbarat kuruluşlarının bu çalışmaya atfettiği önem ile ilgili birtakım dokümanları içeriyordu. Cebindeki orijinalin bir nevi "temizlenmiş" versiyonuydu. Bu temizleme işlemi için sabah erkenden ofisine gelip iki saat uğraşması gerekmişti. Belli ki iyi temizlemiş; aksi halde Dündar Bey söz ederdi raporunda.

Elektronik bellekten bilgi temizlemek kolaydı ama Dilan Hanım?.. Neyse ki bu tür işler için sadık adamı vardı. Güvenilmez ama sadık diye düşündü. Tamamen menfaate dayalı sadakat...

Sekreteri, Sadık Bey'in geldiğini haber verdiğinde içeri almasını işaret etti, umursamaz bir ifadeyle. Sekreterin hemen ardından içeri giren orta boylu genç adam, sekreter çıkana kadar bekledikten sonra odanın uzak köşesindeki koltuklardan birine oturdu. Sadık, güvenilmez olduğu kadar saygısızdı da. Bunlar, bildiği ve kabul ettiği özellikleriydi; kabul edemediği ise her gün, her kıyafetin altına giydiği o mor renkli bez ayakkabıladı. Adam, sıkı bir mor Converse hastasıydı. Birkaç kez uyarmasına rağmen bir türlü vazgeçirememişti.

"İstihbaratçı adam kendisini belli edecek, kolay hatırlanabilecek kıyafetler giymez."

"Başkanım, beni tanısnlar ki belanın nereden geldiğini bilsinler."

Kesinlikle müsamaha göstermezdi, eğer en iyi tetikçilerinden biri olmasaydı. Sorgusuz, sualsiz, yorumsuz, düşüncesiz, duygusuz...

"Niye geldin?"

Sırıtarak, "Tekmil vermeye geldim."

"Gerek yok. Herkes biliyor."

"Sadece öldüğünü biliyorlar. Hepsi bu. Hiçbir şey bulamayacaklar. Bilirsiniz ki işimi iyi ve temiz yaparım."

DÖRT

Kim bilir kaç gündür buradaydın? Zaman hissini yitirmiştin, artık. Zamanı araştıran bir bilim insanının zaman hissini yitirmiş olması hayli ironik geldi sana. Vücut ritmin önceleri yardımcı oluyordu zamanı tahmin etmene ama mobilyasız, bembeyaz bir odada, sürekli yanan bembeyaz parlak ışığın altında, düzensiz aralıklarla defalarca uyutulup uyandırıldıktan sonra o da kalmadı. Uyutulup uyandırılmana gerek kalmadan kendin uyuyup uyanıyordun, artık, düzensizce. Bazen bir günü üç, bazen iki günü bir sayar olmuştun.

Zaman hissini yitirmen kendine güvenini ve iradeni de yitirmene sebep olmuştu. Devamlı yatmaktan pelteleşen vücudun gibi zihnin de pelte kıvamına gelmişti. Takip edebildiğin tek şey refakatçilerinin ve doktorlarının geliş gidişleriydi. R1, R2, R2-D1, R1, R1-D1, R1-D2, R1, R2, R2-D2... Güldün. Hatta kahkaha attın. R2 ve D2 anlamadılar, birbirlerine baktılar. Bu, seni daha çok güldürdü. Gülmek iyi geldi. Bunu daha sık yapmalısın. Zamansızlığın panzehri gülmek olsa gerek...

-.-